

219/2000 Sb.
Zákon
ze dne 27. června 2000

O majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Vyhlášeno dne 21. července 2000, datum poslední novelizace 1. března 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Obecná ustanovení

§ 1

Tento zákon upravuje způsoby a podmínky hospodaření s majetkem České republiky (dále jen „stát“), vystupování státu v právních vztazích, jakož i postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu.

§ 2

(1) Hospodaření s majetkem státu se řídí tímto zákonem a působnost tohoto zákona nelze omezit nebo vyloučit dohodou stran, pokud zvláštní právní předpis,²⁾ vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo všeobecně uznávaná pravidla mezinárodního práva nestanoví jinak.

(2) Tento zákon se nevztahuje na úkony a postupy příslušných orgánů, pokud vedou trestní, občanskoprávní, správní nebo jiné obdobné řízení anebo navrhují a schvalují právní předpisy.

Organizační složky státu

§ 3

(1) Organizačními složkami státu (dále jen „organizační složka“) jsou ministerstva a jiné správní úřady⁵⁾ státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 51); obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

(2) Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.

(3) Organizační složka je účetní jednotkou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 4 a 51).

(4) Pravidla financování organizačních složek upravují zvláštní právní předpisy.

§ 4

(1) K plnění úkolů v rámci své působnosti může organizační složku podle tohoto zákona za stát zřídit i ministerstvo (dále jen „zřizovatel“). Pro tyto účely zřizovatel použije majetek státu, se kterým je příslušný hospodařit (§ 9) on sám anebo jiná organizační složka jím zřízená. Ke zřízení organizační složky je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. O zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením (§ 20), jehož součástí je zřizovací listina. Takto zřízená organizační složka je vždy účetní jednotkou.

(2) Podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas podle odstavce 1 a náležitosti zřizovací listiny organizační složky upraví prováděcí právní předpis.

§ 5

(1) Zřizovatel může rozhodnout opatřením (§ 20) o změně zřizovací listiny organizační složky a s tím souvisejících dílčích změnách v jejím předmětu činnosti, organizačním uspořádání a rozsahu majetku státu, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9). Má-li přitom dojít k převodu části organizační složky do jiné organizační složky, může se tato změna týkat pouze organizačních složek zřízených tímž zřizovatelem.

(2) Organizační složka zřízená podle ustanovení § 4 zaniká uplynutím doby, na kterou byla zřízena, anebo opatřením zřizovatele (§ 20), jímž rozhodl o zrušení organizační složky. Práva a závazky státu, které vykonávala organizační složka ke dni svého zániku, vykonává nadále zřizovatel, pokud současně nerozhodne, že výkon těchto práv a závazků převezme jiná organizační složka jím zřízená. Zřizovatel rovněž rozhodne o naložení s dalším majetkem státu, s nímž byla organizační složka ke dni svého zániku příslušná hospodařit (§ 9 a 11); neučiní-li tak, řídí se příslušnost k hospodaření s tímto majetkem ustanovením § 9.

(3) Vznik, změny a zánik organizační složky zřízené podle ustanovení § 4 se oznamují v Ústředním věstníku České republiky. Zřizovatel je povinen sdělit vydavateli potřebné údaje do jednoho měsíce ode dne, kdy ke vzniku, změně nebo zániku organizační složky došlo; rozsah potřebných údajů upraví prováděcí předpis. Oznámení se neprovede, jde-li o organizační složku zřízenou k zajišťování úkolů spojených s obranou a bezpečností státu.

§ 5a

(1) Zřizovatel organizační složky nebo organizační složka, která vykonává zřizovatelskou funkci vůči organizační složce, schvaluje její účetní závěrku sestavenou k rozvahovému dni.

(2) Pokud organizační složka nemá zřizovatele a zřizovatelskou funkci nevykonává ani jiná organizační složka, pověří vedoucí organizační složky nejméně 3 osoby schválením účetní závěrky sestavené k rozvahovému dni.

Vystupování státu v právních vztazích

§ 6

(1) Pokud stát vystupuje jako účastník právních vztahů, je právnickou osobou.

(2) Právní osobnost a svéprávnost státu se pro účely jeho vystupování v právních vztazích s jinými osobami dělí mezi jednotlivé organizační složky, které jsou podle tohoto zákona anebo podle zvláštních právních předpisů věcně příslušné k zajišťování výkonu práv a plnění závazků státu v těchto právních vztazích a jsou účetními jednotkami.

(3) Organizační složky uvedené v odstavci 2 naplňují právní osobnost a svéprávnost státu v právních vztazích, které se jich týkají, samostatně a vzájemně nezávisle.

(4) Týká-li se právní vztah současně různých organizačních složek uvedených v odstavci 2, naplňuje každá z nich právní osobnost a svéprávnost státu v rozsahu, který odpovídá její příslušnosti.

(5) Odstavce 2 až 4 se použijí přiměřeně i na právní vztahy mezi organizačními složkami navzájem. Právní jednání organizačních složek se v těchto případech řídí ustanovením § 19 odst. 1.

(6) V řízení před soudy a jinými orgány vystupují organizační složky za stát jako jednotliví účastníci⁹⁶⁾. Vystupuje-li v řízení před soudy a jinými orgány za stát v téže věci více organizačních složek, postupují v řízení samostatně, v souladu se svou procesní rolí a vzájemně nezávisle v rozsahu, který odpovídá jejich příslušnosti.

§ 7

(1) Za stát právně jedná vedoucí organizační složky, jíž se toto právní jednání týká, pokud zvláštní právní předpis nebo tento zákon (§ 28 odst. 2) nestanoví jinak. Vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu mohou právně jednat za stát se souhlasem příslušného orgánu Poslanecké sněmovny nebo příslušného orgánu Senátu.

(2) Vedoucí organizační složky může pro určité právní jednání písemně pověřit jiného vedoucího zaměstnance této organizační složky. Další zaměstnanci organizační složky mohou za stát právně jednat pouze v rozsahu stanoveném vnitřním předpisem organizační složky. Obdobně postupuje vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu.

ČÁST DRUHÁ

Hospodaření s majetkem státu

§ 8

Majetek státu

(1) Majetek státu (dále jen „majetek“) využívá stát zejména

- a) k plnění svých funkcí anebo v souvislosti s plněním těchto funkcí,
- b) k zajišťování veřejně prospěšných činností anebo pro účely podnikání.

(2) Zvláštní zákon stanoví, které věci nezbytné k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smějí být jen ve vlastnictví státu.⁷⁾

Příslušnost

§ 9

(1) Hospodaření s určitým majetkem přísluší té organizační složce, která je účetní jednotkou a potřebuje jej k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, popřípadě přísluší zřizovateli organizační složky, nerozhodl-li v souvislosti s jejím zánikem (§ 5 odst. 2) o jiném způsobu naložení s majetkem; tím není dotčen postup podle ustanovení § 19a, § 19b odst. 1 a 3 a § 55b. Není-li dále stanoveno jinak (§ 20), příslušná organizační složka s majetkem rovněž nakládá, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

(2) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti organizační složky podle odstavce 1, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu Ministerstvo financí svým opatřením (§ 20). Týkají-li se pochybnosti také příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny nebo Kanceláře Senátu, vydá Ministerstvo financí toto opatření v dohodě s příslušným orgánem Poslanecké sněmovny nebo s příslušným orgánem Senátu. Týkají-li se pochybnosti pouze příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny a Kanceláře Senátu, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20) příslušný orgán Poslanecké sněmovny.

(3) Jednání a rozhodování ve věcech podle odstavce 2 nespadá do pravomoci soudů.

§ 10

S majetkem,

- a) u něhož při jeho nabytí státem není patrné, které organizační složce přísluší hospodaření s tímto majetkem,
- b) o němž se zjistí, že s ním žádná organizační složka podle tohoto zákona nehospodaří,

hospodaří organizační složky příslušné podle ustanovení § 11; není-li dále stanoveno jinak (§ 20), tyto organizační složky s majetkem rovněž nakládají, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

§ 11

(1) Hospodaření

- a) přísluší Generálnímu ředitelství cel, jedná-li se o majetek, který připadl státu

1. v souvislosti s porušením celních předpisů anebo na základě těchto předpisů,
2. v souvislosti s porušením právních předpisů upravujících provozování hazardních her anebo na základě těchto předpisů,

3. v souvislosti s porušením právních předpisů upravujících správu spotřebních daní anebo na základě těchto předpisů,

4. propadnutím nebo zabráním výrobku, který je předmětem spotřební daně,

5. na základě rozhodnutí orgánu Celní správy České republiky,

b) s radioaktivními odpady a zdroji ionizujícího záření přísluší Správě úložišť radioaktivních odpadů,

c) s věcmi propadlými nebo zabranými z rozhodnutí orgánu Finanční správy České republiky přísluší Generálnímu finančnímu ředitelství,

d) s exempláři rostlin a živočichů, regulovanými kožešinami, výrobky z tuleňů a jinými jedinci chráněnými podle zákona o obchodování s ohroženými druhy a jedinci zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a volně žijících ptáků chráněnými podle zákona o ochraně přírody a krajiny, jež připadly státu, přísluší Ministerstvu životního prostředí,

e) s telekomunikační a radiokomunikační technikou, záznamovou technikou, výpočetní technikou a dopravními prostředky, propadlými nebo zabranými v trestním, přestupkovém a jiném obdobném řízení, jakož i s veškerými zbraněmi, střelivem, municí, výbušninami, regulovanými prekurzory výbušnin a dalšími látkami nebo směsmi zneužitelnými k nedovolené výrobě výbušnin⁹⁷⁾, s návykovými látkami a prekursory⁹⁸⁾ včetně zařízení k jejich výrobě, s přípravky obsahujícími návykové látky a s jinými nebezpečnými látkami⁹⁹⁾ přísluší krajskému ředitelství Policie České republiky^{9a)}, v jehož působnosti se nachází sídlo orgánu, jenž o propadnutí nebo zabránění rozhodl; není-li takového orgánu, přísluší tomu krajskému ředitelství Policie České republiky^{9a)}, v jehož územní působnosti se věc nachází,

f) s kulturními statky, jejichž vlastníkem se stal stát podle zákona o vstupu a dovozu některých kulturních statků na celní území Evropské unie, přísluší Ministerstvu kultury,

g) s akciemi, které jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, přísluší Ministerstvu financí.

(2) V ostatních případech s majetkem uvedeným v ustanovení § 10 hospodaří Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „Úřad“).^{15a)} Zjistí-li organizační složka uvedená v odstavci 1, že není příslušná hospodařit s určitým majetkem uvedeným v ustanovení § 10, vyrozumí o takovém majetku jinou organizační složku uvedenou v odstavci 1 nebo Úřad. Zjistí-li Úřad, že v případě určitého majetku uvedeného v ustanovení § 10 přísluší hospodaření organizační složce uvedené v odstavci 1, vyrozumí o takovém majetku tuto organizační složku.

(3) Pokud nelze příslušnost podle předchozích odstavců určit anebo budou-li v jednotlivém případě dány závažné důvody pro změnu příslušnosti organizačních složek uvedených v odstavci 1 nebo 2, určí, popřípadě změní příslušnost Ministerstvo financí na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20); ve výjimečném případě může být takto založena příslušnost i organizační složce neuvedené v odstavci 1 nebo 2. Ustanovení § 9 odst. 2 a 3 zde platí obdobně.

Nabývání majetku

(1) Je-li majetek nabýván smlouvou, musí být smlouva písemná a s projevy vůle na jedné písemnosti i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy, popřípadě projevy vůle na jedné písemnosti, nevyklučuje zákon anebo povaha právního jednání, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází. Darovací nebo jinou smlouvu, jíž se bezúplatně převádí ve prospěch státu majetek bez určení příslušné organizační složky (§ 9), uzavírá za stát organizační složka, jejíž příslušnost se určí podle ustanovení § 11.

(2) Bezúplatný převod hmotné nemovité věci, která se eviduje v katastru nemovitostí, s výjimkou silničního pozemku nabývaného z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace, jakož i bezúplatný převod práva stavby anebo majetkové účasti v jiné obchodní společnosti než akciové ve prospěch státu vyžadují schválení Ministerstvem financí.

(3) Za úplatu lze nabývat pouze majetek, který splňuje předpoklady stanovené v ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) a b) a příslušné organizační složce (§ 9) bude sloužit pro zabezpečení výkonu její působnosti anebo její činnosti, pokud nejde o nabytí ve veřejném zájmu, anebo majetek, který je nabýván k zajištění jeho účelného a efektivního využívání pro potřeby ostatních organizačních složek podle ustanovení § 19a a § 19b odst. 2 věty první, anebo směnou podle ustanovení § 19c odst. 2 věty druhé.

(4) Při úplatném nabývání majetku lze cenu¹⁶⁾ sjednat pouze do výše rovnající se ocenění tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ a jde-li o majetek nabývaný v zahraničí, pouze do výše, která je v daném místě a čase obvyklá. Ve veřejném zájmu může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší. To platí obdobně, je-li majetek nabýván v dražbě.^{17a)}

(5) Pokud sjednaná cena překročí výši přípustnou podle odstavce 4 a nejde přitom o nabytí majetku v dražbě ^{17a)} anebo v zahraničí, je dohoda o ceně neplatná v rozsahu rozdílu, o který sjednaná cena přípustnou výši překročila. Je-li úplatné nabytí majetku předmětem veřejné zakázky zadané podle zákona upravujícího zadávání veřejných zakázek platí odstavec 4 pouze v případě, má-li být smlouva uzavřena na základě výsledku jednacího řízení bez uveřejnění.

(6) Zřizovatel si v případě jím zřízené organizační složky může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování při úplatném převodu hmotné nemovité věci nebo práva stavby ve prospěch státu. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si takové schvalování vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

(7) Ministerstva mohou s předchozím souhlasem vlády ve prospěch státu nabývat za úplatu cenné papíry. Ostatní organizační složky nemohou ve prospěch státu nabývat za úplatu ani cenné papíry, ani majetkové účasti v jiných obchodních společnostech než akciových.

(8) Organizační složky nemohou uzavírat smlouvu o poskytnutí věci do užívání spojenou se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu. Za účelem nákupu hmotné nemovité věci v zahraničí pro potřebu zastupitelských úřadů tak lze učinit pouze s předchozím souhlasem Ministerstva financí. Při zadávání koncese podle zákona upravujícího zadávání veřejných zakázek se věta první a věta druhá nepoužijí.

§ 12a

(1) Organizační složky mohou užívání nebo požívání majetku, který není ve vlastnictví státu, sjednat pouze tehdy, je-li toto užívání nebo požívání nezbytné pro zabezpečení výkonu jejich působnosti anebo činnosti, popřípadě pro řádné hospodaření s majetkem, s nímž jsou příslušné hospodařit, a bude-li trvat jen po dobu nezbytně nutnou.

(2) Sjednává-li se užívání nebo požívání podle odstavce 1 za úplatu, nesmí úplata překročit nejvyšší možnou výši vyplývající z regulace cen⁴⁴), je-li uplatněna, a současně nesmí překročit výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Je-li užívání nebo požívání určitého majetku nezbytné z důvodu zajištění bezpečnosti státu, může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání vyšší úplaty, která však nesmí překročit nejvyšší možnou výši vyplývající z regulace cen, je-li uplatněna. Ustanovení § 12 odst. 5 se v těchto případech použije přiměřeně.

(3) Nevylučuje-li to zvláštní právní předpis anebo v případě majetku v zahraničí rozhodné právo, musí smlouva upravující užívání nebo požívání podle odstavce 1 obsahovat ujednání umožňující organizační složce ukončit smluvní vztah výpovědí.

§ 13

(1) Stát nabývá majetek též zákonem,¹⁹) na základě zákona, děděním, rozhodnutím příslušného orgánu²²) a na základě mezinárodní smlouvy, kterou je stát vázán, popřípadě na základě jiných skutečností stanovených zákonem.

(2) Pokud má být pro nabytí majetku děděním nebo odkazem založena příslušnost určité organizační složky (§ 9), musí být při povolání státu dědicem nebo při určení státu odkazovníkem tato organizační složka výslovně označena. Dědickou smlouvu organizační složka nemůže uzavřít.

(3) Není-li den nabytí majetku státem podle odstavce 1 přímo stanoven, je jím den, kdy o nabytí majetku státem bylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto anebo kdy bylo toto nabytí příslušným orgánem pravomocně potvrzeno,²⁴) popřípadě den, kdy rozhodná skutečnost platně nastala. Nelze-li rozhodný den ani takto určit, je jím den, kdy se příslušná organizační složka (§ 11) ujala výkonu povinností podle tohoto zákona.

Základní povinnosti při hospodaření s majetkem

§ 14

(1) Majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností; jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit pouze za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem anebo tímto zákonem. Organizační složka si počíná tak, aby svým jednáním majetek nepoškozovala a neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu anebo výnos z tohoto majetku.

(2) Příslušná organizační složka vede majetek v účetnictví a provádí jeho inventarizace podle zvláštních právních předpisů,²⁵) pokud tento zákon (§ 15) anebo jiný zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(3) Příslušná organizační složka pečuje o zachování majetku a jeho údržbu, a pokud to připouští jeho povaha, i o jeho zlepšení nebo rozmnožení. Chrání jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.

(4) Příslušná organizační složka důsledně využívá všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňuje zejména právo na náhradu

škody, právo na vydání bezdůvodného obohacení a výhradu soupisu pozůstalosti, je-li stát povolán za dědice. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek v řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku vystupuje za stát jiná než příslušná organizační složka.

(5) Příslušná organizační složka průběžně sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své dluhy, a zejména včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, požaduje od dlužníků úroky z prodlení a sjednané smluvní sankce.

(6) U pohledávek, kde peněžité plnění ve prospěch státu ukládá dlužníku zvláštní právní předpis anebo je uložil dlužníku příslušný orgán bez návrhu a přitom nesplnění této platební povinnosti nelze postihnout sankcí podle zvláštního právního předpisu, požaduje příslušná organizační složka od dlužníka úrok z prodlení ve výši podle zvláštního právního předpisu, kterým se stanoví výše úroků z prodlení podle občanského zákoníku, pokud úrok z prodlení v úhrnu přesáhne částku 5 000 Kč.

(7) Stane-li se majetek pro příslušnou organizační složku dočasně nebo trvale nepotřebným a o nepotřebnosti rozhodl písemně vedoucí příslušné organizační složky, popřípadě jím písemně pověřený jiný vedoucí zaměstnanec této organizační složky, naloží příslušná organizační složka s majetkem způsobu a za podmínek podle tohoto zákona. Za nepotřebný se pro tyto účely považuje zejména majetek, který přesahuje potřeby příslušné organizační složky, majetek, na jehož ponechání státu přestal být veřejný zájem, anebo majetek, který pro ztrátu, popřípadě zastarání svých technických a funkčních vlastností nebo pro nepřiměřenou nákladnost provozu nemůže sloužit svému účelu. Za nepotřebný se nepovažuje majetek, u kterého Úřad zajišťuje jeho účelné a efektivní využívání pro potřeby ostatních organizačních složek podle ustanovení § 19a a § 19b odst. 2 věty první.

§ 14a

(1) Zřizuje se centrální registr administrativních budov, jehož správcem a provozovatelem je Úřad. Centrální registr administrativních budov je neveřejným informačním systémem, který slouží organizačním složkám k účelnému a hospodárnému využívání

a) budov a dalších souvisejících nemovitých věcí nebo jejich částí ve vlastnictví státu, které se nacházejí na jeho území a které slouží nebo mají sloužit pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu,

b) budov a dalších souvisejících nemovitých věcí nebo jejich částí na území státu, které nejsou v jeho vlastnictví, ale pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu jsou organizačními složkami užívány nebo požívány.

(2) Organizační složka poskytuje do centrálního registru administrativních budov způsobem umožňujícím dálkový přístup úplné a pravdivé údaje o nemovitých věcech uvedených v odstavci 1 a o jejich částech.

(3) Centrální registr administrativních budov přebírá a využívá údaje z informačního systému katastru nemovitostí a ze základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí. Organizační složka poskytuje do centrálního registru administrativních budov pouze ty údaje, které z těchto informačních systémů nelze získat. Strukturu a rozsah údajů vedených v centrálním registru administrativních budov, termíny pro jejich poskytování, jakož i rozsah a podmínky jejich sdílení pro potřeby organizační složky, která údaje poskytl, a dalších organizačních složek upraví

prováděcí právní předpis.

(4) Změny ve využívání majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, a nakládání s ním se uskutečňují na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného poradního a koordinačního orgánu vlády. Vláda usnesením vydá statut tohoto orgánu a upraví v něm zejména jeho působnost, složení a základní pravidla pro jeho práci a pro přípravu a předkládání návrhů na změny ve využívání uvedeného majetku a na nakládání s ním. Rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu podle věty první nenahrazují právní nebo jiné jednání podle tohoto zákona.

(5) Ustanovení odstavce 4 se nepoužije, jedná-li se o majetek, s nímž přísluší hospodařit Kanceláři Poslanecké sněmovny, Kanceláři Senátu, Nejvyššímu kontrolnímu úřadu nebo Ústavnímu soudu; změny ve využívání tohoto majetku a nakládání s ním se uskutečňují na základě rozhodnutí příslušného orgánu Poslanecké sněmovny, Senátu, Nejvyššího kontrolního úřadu nebo Ústavního soudu.

§ 14b

Ministr obrany, ministr vnitra, ředitel Bezpečnostní informační služby, ředitel Úřadu pro zahraniční styky a informace a ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů mohou z důvodu zajištění bezpečnosti nebo obrany státu rozhodnout, ve kterých konkrétních případech se určitý majetek, s nímž je příslušná hospodařit anebo který užívá nebo požívá organizační složka, v jejímž čele stojí nebo která spadá do jejich působnosti, do centrálního registru administrativních budov nezařadí a ustanovení § 14a se nepoužije. Obdobně může rozhodnout ministr financí ve vztahu k majetku, s nímž je příslušné hospodařit anebo který užívá Generální ředitelství cel. Tato rozhodnutí si může předem vyhradit nebo následně změnit vláda.

§ 14c

(1) Úřad ověřuje soulad údajů vedených v centrálním registru administrativních budov se skutečným stavem (dále jen „ověření“). Za tím účelem Úřad provádí prohlídky budov a dalších souvisejících nemovitých věcí nebo jejich částí uvedených v § 14a odst. 1 a vyžaduje dokumenty, z nichž lze údaje vedené v centrálním registru administrativních budov ověřit. Příslušná organizační složka je povinna tyto prohlídky umožnit a dokumenty Úřadu bezúplatně poskytnout. Úřad neprovádí prohlídku budov, s nimiž je příslušný hospodařit Nejvyšší kontrolní úřad.

(2) Úřad informuje příslušnou organizační složku o konání prohlídky nejméně 30 dnů před jejím zahájením.

(3) Ověření provádí fyzická osoba, kterou k tomu generální ředitel Úřadu písemně pověřil (dále jen „ověřující osoba“). V rámci ověření je ověřující osoba oprávněna činit potřebná měření a pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy. Příslušná organizační složka je povinna vytvořit podmínky pro výkon ověření a poskytovat potřebnou součinnost.

(4) O provedeném ověření Úřad pořídí písemný záznam, který zašle příslušné organizační složce.

(5) Úřad nemá při ověření postavení kontrolního orgánu podle tohoto zákona ani podle kontrolního řádu.

(6) Zjištěný nesoulad mezi údaji evidovanými v centrálním registru administrativních budov a skutečným stavem je příslušná organizační složka povinna bez zbytečného odkladu odstranit. Neodstraní-li příslušná organizační složka

zjištěný nesoulad v přiměřené lhůtě nebo nesdělí-li Úřadu důvody, které znemožňují zjištěný nesoulad odstranit, dá Úřad Ministerstvu financí podnět k provedení kontroly podle tohoto zákona.

§ 15

(1) Majetek uvedený v ustanovení § 10 příslušná organizační složka (§ 11) určí a sepíše neprodleně poté, kdy se o takovém majetku dozvěděla; v případě věcí, které se evidují v katastru nemovitostí, současně zajistí, aby byl proveden zápis do katastru nemovitostí. Pro účely provedení záznamu do katastru nemovitostí je písemností osvědčující příslušnost organizační složky její prohlášení o vzniku práva.

(2) Majetek uvedený v odstavci 1 není předmětem rozhodování podle ustanovení § 14 odst. 7 a je třeba jej bez zbytečného odkladu rozmístit u organizačních složek, pokud to zvláštní povaha majetku vyžaduje anebo jej tyto potřebují pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti; ustanovení § 19, 19b a 19c se podle povahy případu použijí přiměřeně. Z týchž důvodů anebo ve veřejném zájmu si může příslušná organizační složka (§ 11) majetek ponechat u sebe. V ostatních případech věci převede do vlastnictví právnických nebo fyzických osob, práva uplatní a další majetek účelně zpeněží v souladu s tímto zákonem. Se zbylým majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, naloží postupem, který upraví prováděcí právní předpis. Při nakládání s majetkem, který stát nabyl v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného státu týkajícího se propadlého nebo zabraného majetku nebo věcí^{28a)} nebo příkazu ke konfiskaci podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího vzájemné uznávání příkazů k zajištění a příkazů ke konfiskaci^{28b)}, se příslušná organizační složka řídí postupy pro sdílení majetku podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních⁹⁷⁾ a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího vzájemné uznávání příkazů k zajištění a příkazů ke konfiskaci. Pokud příslušná organizační složka zašle jinému státu peněžní prostředky získané zpeněžením propadlého nebo zabraného majetku nebo věcí, vyrozumí o tom orgán jiného státu příslušný ke sdílení majetku.

(3) Pozemky, které jsou majetkem podle odstavce 1 a zároveň tvoří zemědělský půdní fond, příslušná organizační složka přednostně nabídne Státnímu pozemkovému úřadu; to neplatí v případě pozemků tvořících jeden funkční celek s obytnými a hospodářskými budovami a jinými stavbami, které neslouží zemědělské a lesní výrobě nebo s ní souvisejícímu vodnímu hospodářství. Nepřijme-li Státní pozemkový úřad nabídku do 30 dnů od jejího doručení, platí, že nemá o nabízené pozemky zájem a k pozdější akceptaci nabídky se nepřihlíží. Příslušná organizační složka dále postupuje v souladu s odstavcem 2.

(4) Majetek podle odstavce 1 vede příslušná organizační složka (§ 11) v operativní evidenci způsobem a za podmínek, které upraví prováděcí právní předpis, a to až do doby konečného naložení s majetkem; tím není dotčen postup podle ustanovení § 14 odst. 2, jde-li o nemovité věci a peněžité pohledávky. Ponechá-li si příslušná organizační složka majetek u sebe podle odstavce 2 věty druhé anebo nepodaří-li se jí s majetkem naložit konečným způsobem do 2 let poté, kdy začala plnit úkoly podle odstavce 1, operativní evidenci ukončí a postupuje podle ustanovení § 14 odst. 2; její příslušnost se pak nadále řídí podle ustanovení § 9.

§ 16

(1) Se spornými nároky třetích osob k majetku, který stát nabyl způsoby uvedenými v ustanovení § 13 tohoto zákona, odkáže příslušná organizační složka (§ 11) tyto osoby na soud. Současně je vyzve, aby ve lhůtě jednoho

měsíce od doručení výzvy prokázaly, že svůj nárok u soudu uplatnily. Byla-li podána žaloba, vyčká právní moci rozhodnutí soudu. V případě marného uplynutí této lhůty pokračuje organizační složka v postupu podle ustanovení § 15 odst. 2 tohoto zákona; možnost následného uplatnění nároků třetích osob u soudu tím není dotčena.

(2) Nabude-li stát v důsledku výroku, jímž soud uložil trest propadnutí majetku nebo ochranné opatření zabránění části majetku²⁹), věci a prostředky, u nichž mohou vzniknout pochybnosti, zda je jich nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo jiné osoby, jejíž část majetku byla zabráněna, nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený nebo tato osoba povinna pečovat²⁹), a jsou-li předpoklady, že by mohla být podána žádost o jejich vynětí³⁰), příslušná organizační složka (§ 11) provádějící trest propadnutí majetku nebo ochranné opatření zabránění části majetku naloží s těmito věcmi a prostředky až po uplynutí 3 měsíců ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci, a jde-li o věci nebo prostředky, které byly prováděním trestu propadnutí majetku postiženy teprve později, po uplynutí jednoho měsíce od doby, kdy k postižení došlo. Byla-li v uvedených lhůtách žádost o vynětí podána, vyčká právní moci rozhodnutí o této žádosti.

(3) Nabude-li stát majetek v důsledku rozhodnutí soudu uvedeného v § 15 odst. 2 větě páté, naloží příslušná organizační složka (§ 11) s tímto majetkem až po uplynutí 3 měsíců ode dne právní moci tohoto rozhodnutí soudu nebo i před uplynutím této lhůty, byla-li podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních^{31a}) vyzkoušeno, že není dán důvod bránící propadnutí nebo zabránění takového majetku nebo jeho části. Byla-li však organizační složka v uvedené lhůtě vyzkoušeno o tom, že jiný stát informoval o důvodu bránícím propadnutí nebo zabránění takového majetku nebo jeho části, naloží s ním až po doručení rozhodnutí soudu vydaného ohledně dotčeného majetku na základě informace jiného státu^{31b}).

(4) Pokud Nejvyšší soud vyzkouší příslušnou organizační složku (§ 11) o tom, že rozhodl o pozastavení nakládání s věcí, která propadla nebo byla zabráněna na základě trestní sankce uložené v trestním řízení, nebo že takové pozastavení nařídil anebo že takový postup nařídil předseda senátu Nejvyššího soudu, neboť se v dané trestní věci vede řízení o mimořádném oprávněném prostředku, učiní příslušná organizační složka (§ 11) neprodleně všechna potřebná opatření k tomu, aby s věcí nebylo dále nakládáno způsobem, který by znemožnil její případné vrácení původnímu vlastníku. Není-li to možné, zejména z důvodu, že věc již byla převedena do vlastnictví jiné osoby, příslušná organizační složka o tom vyzkouší Nejvyšší soud.

ČÁST TŘETÍ

Nakládání s majetkem

§ 17

Nakládá-li se s majetkem na základě smlouvy, musí mít smlouva písemnou formu a projevy vůle na jedné písemnosti i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy, popřípadě projevy vůle na jedné písemnosti, nevylučuje zákon anebo povaha právního jednání, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází.

§ 18

S majetkem uvedeným v ustanovení § 10 nemůže příslušná organizační složka (§ 11) naložit, s výjimkou prodeje ve

veřejné dražbě⁴⁰⁾ a prodeje živých zvířat, ve prospěch

a) soudců a přísedících, státních zástupců, příslušníků Policie České republiky, znalců, tlumočnicků a notářů, jakož i zaměstnanců soudů, státního zastupitelství, Policie České republiky a notářských kanceláří,

b) celníků a občanských zaměstnanců Celní správy České republiky, jakož i vedoucích a dalších zaměstnanců jiných organizačních složek příslušných hospodařit s majetkem podle ustanovení § 11,

c) starostů, zástupců starosty, tajemníků a dalších zaměstnanců příslušných obecních úřadů³²⁾ a obdobně příslušných úřadů měst a městských částí,

jakož i osob jim blízkých,³³⁾ pokud se osoby uvedené pod písmeny a) až c) v jednotlivých případech podílely na úkonech souvisejících s nabytím takového majetku státem a na hospodaření s ním.

Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami

§ 19

(1) Nakládání s majetkem a jiné právní jednání mezi organizačními složkami navzájem se uskutečňuje zápisem. Postupy při nakládání s majetkem ve vztahu k právníkům a fyzickým osobám stanovené tímto zákonem, jakož i ustanovení § 31 až § 37 odst. 1 a 2, § 37a a 39 až 42 se na uvedené právní jednání nepoužijí. Organizační složky se při vzájemném právním jednání řídí pravidly o náležitostech zápisů, podmínkami úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a dalšími pravidly nakládání s majetkem a jiného právního jednání, která v souladu se základními povinnostmi při hospodaření s majetkem stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Nakládají-li organizační složky podle odstavce 1 s věcmi, které se evidují v katastru nemovitostí, zajistí též podání návrhu na záznam do katastru nemovitostí. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 1 písemností osvědčující příslušnost přejímající organizační složky hospodařit s věcí.

(3) Je-li to účelné zejména pro další nakládání s majetkem, lze pozemek zatížit služebností ve prospěch jiného pozemku, s nímž je táž nebo jiná organizační složka příslušná hospodařit⁹⁰⁾; to platí obdobně pro nemovitou věc, která není součástí pozemku⁹¹⁾. Pro takové právní jednání se použije prohlášení příslušné organizační složky o vzniku práva nebo zápis podle odstavce 1 a toto prohlášení nebo zápis jsou písemností, na jejímž základě se provede vklad do katastru nemovitostí.

§ 19a

Organizační složka příslušná hospodařit s majetkem, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov a je potřebný pro zabezpečení výkonu její působnosti nebo její činnosti, se může dohodnout s Úřadem na převzetí tohoto majetku s tím, že jí tento majetek bude přenechán k užívání nebo požívání za podmínek ustanovení § 19 odst. 1. S tímto majetkem je Úřad příslušný hospodařit v souladu s ustanovením § 9. Při dalším hospodaření s tímto majetkem se ustanovení § 14a odst. 4 a § 19b odst. 2 věta první a druhá použijí obdobně.

§ 19b

(1) Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky (§ 9) rozhodnuto podle ustanovení § 14 odst. 7 o trvalé nepotřebnosti hmotné nemovité věci včetně případného příslušenství nacházející se na území státu anebo o trvalé nepotřebnosti práva stavby a tento majetek nebude převzat prokazatelně z důvodu potřeby nebo veřejného zájmu jinou organizační složkou v působnosti téhož zřizovatele nebo ústředního správního úřadu, popřípadě tímto zřizovatelem nebo ústředním správním úřadem, převezme neprodleně tento majetek bezúplatně Úřad s výjimkou případů, kdy jde o majetek, který se neeviduje v centrálním registru administrativních budov a jehož směnou by příslušná organizační složka měla nabýt pro stát majetek v souladu s ustanovením § 12 odst. 3, anebo o majetek, na nějž byl uplatněn postup podle ustanovení § 14b nebo postup podle § 22 odst. 5 věta pátá nebo odst. 6 věta třetí. Takto Úřad postupuje, i když majetek k plnění úkolů v rámci stanoveného předmětu činnosti nepotřebuje. S tímto majetkem je Úřad příslušný hospodařit v souladu s ustanovením § 9.

(2) Úřad zajišťuje u majetku převzatého podle odstavce 1, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, jeho účelné a efektivní využívání pro potřeby ostatních organizačních složek a na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu jim tento majetek nebo jeho části přenechává za podmínek ustanovení § 19 odst. 1 k užívání, požívání nebo jej nabídne k převzetí. Přestane-li být tento majetek trvale využitelný pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu, nebude jinak potřebný pro činnost Úřadu a Úřad si jej neponechá ani ve veřejném zájmu, naloží s ním Úřad na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu podle jeho povahy a stavu, a půjde-li o majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch právnických nebo fyzických osob. S ostatním majetkem převzatým podle odstavce 1, který Úřad sám nepotřebuje anebo si jej neponechá ve veřejném zájmu, naloží podle jeho povahy a stavu, a je-li majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch těch organizačních složek, které jej potřebují pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo činnosti anebo které jej převezmou ve veřejném zájmu. Při tom přihlíží k povaze důvodů zájmu organizačních složek o převzetí tohoto majetku, k naléhavosti jejich potřeb a k účelnosti a efektivitě takového převzetí; sporné případy se předkládají k rozhodnutí vládě.

(3) Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky (§ 9) rozhodnuto o trvalé nepotřebnosti jiného majetku, než který podle odstavce 1 přebírá Úřad anebo pro který z odstavce 1 vyplývá konkrétní způsob naložení, lze tento majetek přednostně nabídnout a převzít mezi organizačními složkami v působnosti téhož zřizovatele nebo ústředního správního úřadu anebo je-li jedna organizační složka vůči druhé zřizovatelem nebo ústředním správním úřadem, a to i když přejímající organizační složka tento majetek nepotřebuje k plnění úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, pokud takový postup povede k hospodárnějšímu naložení s tímto majetkem. S tímto majetkem je přejímající organizační složka příslušná hospodařit v souladu s ustanovením § 9.

(4) Pokud příslušná organizační složka (§ 9) nevyužila postup podle odstavce 3, naloží s trvale nepotřebným majetkem podle jeho povahy a stavu, a je-li majetek způsobilý k dalšímu využití a dále není stanoveno jinak, naloží s ním ve prospěch jiné organizační složky, která jej potřebuje pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo činnosti anebo která jej převezme ve veřejném zájmu. Obdobně postupuje organizační složka, která převzala majetek podle odstavce 3.

(5) Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky (§ 9) rozhodnuto podle ustanovení § 14 odst. 7 o dočasné nepotřebnosti majetku nebo jeho části, anebo bude-li tak dosaženo jejich účelnějšího nebo hospodárnějšího využití při zachování hlavního účelu, ke kterému organizační složce slouží, popřípadě je-li to účelné před konečným

naložením s majetkem, u kterého bylo v rámci příslušné organizační složky rozhodnuto o trvalé nepotřebnosti, přenechá příslušná organizační složka takový majetek nebo jeho část, odpovídá-li to povaze tohoto majetku nebo jeho části a dále není stanoveno jinak, za podmínek ustanovení § 19 odst. 1 k užívání nebo požívání pro potřeby ostatních organizačních složek.

(6) Odstavec 1 se nevztahuje na nakládání s majetkem v příslušnosti hospodaření pro Státní pozemkový úřad s výjimkou nakládání s majetkem, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov.

§ 19c

(1) Nabídka k převzetí, užívání nebo požívání majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, jiným organizačním složkám se provádí prostřednictvím tohoto registru. Nabídka užívání, požívání nebo převzetí ostatního majetku jiným organizačním složkám se provádí na internetových stránkách Úřadu. Je-li to účelné, lze nabídku jiným organizačním složkám uskutečnit souběžně i jiným vhodným způsobem. Je-li u majetku, na který byl uplatněn postup podle ustanovení § 14b, anebo u jiného majetku nezbytné provést nabídku z důvodů spočívajících v zajištění bezpečnosti nebo obrany státu pouze jiným vhodným způsobem, použije se tento jiný vhodný způsob.

(2) V případě majetku určeného ke směně a majetku v zahraničí se nabídka podle odstavce 1 neprovádí. Je-li určen ke směně majetek, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov a byl převzat Úřadem podle ustanovení § 19a nebo § 19b odst. 1, zajišťuje Úřad jeho směnu i nabytí majetku pro stát směnou. Pokud má takto nabytý majetek charakter majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, zajišťuje Úřad jeho využívání a nakládání s ním v souladu s ustanovením § 19b odst. 2 větou první a druhou. Pokud takto nabytý majetek uvedený charakter nemá, naloží s ním Úřad v souladu s ustanovením § 19b odst. 2 větou třetí a čtvrtou.

(3) Naložit s majetkem ve prospěch právnických nebo fyzických osob je přípustné teprve poté, neprojeví-li o majetek zájem jiná organizační složka, anebo jde-li o majetek určený ke směně, popřípadě o majetek v zahraničí, a nebrání-li tomu ani veřejný zájem; tím není dotčen postup Úřadu podle ustanovení § 19b odst. 2 věty druhé. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.

§ 20

(1) Pokud to tento zákon připouští, lze s majetkem nakládat také jednostranným opatřením. Opatření je vždy písemné. Musí obsahovat určení organizačních složek, kterých se týká, jakož i určení majetku, s nímž se nakládá, a musí v něm být stanoven den, jímž nastávají účinky opatření. Opatření se doručuje dotčeným organizačním složkám a jejich zřizovatelům, a nakládá-li se jím s věcí, která se eviduje v katastru nemovitostí, rovněž příslušnému katastrálnímu úřadu.

(2) Opatření podle odstavce 1 mohou vydávat zřizovatelé organizačních složek při výkonu funkce zřizovatele podle tohoto zákona a příslušné orgány Poslanecké sněmovny a Senátu v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9). Opatření podle odstavce 1 může vydat i ředitel bezpečnostního sboru, nakládá-li se s majetkem za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(3) Ministerstvo financí může vydat opatření podle odstavce 1 v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9 a 11) nebo v rámci kontroly (§ 49 odst. 4); opatření musí obsahovat odůvodnění.

(4) Na vydání opatření podle tohoto zákona se nepoužije správní řád a opatření nepodléhají přezkoumání soudem.

(5) Opatření podle tohoto zákona se pro účely katastrálních právních předpisů považuje za rozhodnutí státního orgánu.

Převody vlastnictví

§ 21

(1) Nejde-li o smluvní převod v rámci stanoveného předmětu činnosti, lze do vlastnictví právnické nebo fyzické osoby převést smlouvou hmotnou věc pouze za podmínek uvedených v ustanoveních § 21a až 23 a jen tehdy, je-li tato věc pro stát trvale nepotřebná (§ 14 odst. 7, § 19c odst. 3).

(2) Ze závažných důvodů a po předchozím vyjádření Ministerstva financí může vláda povolit výjimku z podmínky trvalé nepotřebnosti podle odstavce 1. Tím není dotčen postup podle ustanovení § 22 odst. 1 až 3; ustanovení § 21a až 21c, § 22 odst. 4 až 7 a § 23 se však nepoužijí.

§ 21a

Převody vlastnictví na územní samosprávné celky

(1) Stane-li se hmotná nemovitá věc pro stát trvale nepotřebnou, informuje příslušná organizační složka prostřednictvím internetových stránek Úřadu územní samosprávné celky o záměru ji zcizit. To neplatí, jde-li o hmotnou nemovitou věc

- a) nacházející se v zahraničí,
- b) určenou ke směně,
- c) podléhající režimu § 60a, nebo
- d) na kterou byl uplatněn postup podle § 14b.

(2) Převést hmotnou nemovitou věc uvedenou v § 21b odst. 1 nebo § 21c odst. 1 do vlastnictví fyzických nebo jiných právnických osob lze teprve poté, nesdělí-li oprávněný územní samosprávný celek podle § 21b odst. 1 nebo § 21c odst. 1 příslušné organizační složce do 2 měsíců od uveřejnění informace podle odstavce 1, že má zájem o převod. Omezení se nepoužije, pokud oprávněný územní samosprávný celek příslušné organizační složce sdělí, že o převod nemá zájem.

(3) Sdělení podle odstavce 2 se činí prostřednictvím internetových stránek Úřadu.

(4) Projeví-li zájem o převod více oprávněných územních samosprávných celků podle § 21b odst. 1 nebo § 21c odst. 1, a nesdělí-li tyto do 1 měsíce ode dne uplynutí lhůty pro projevení zájmu o převod, že se dohodly, kdo bude

s příslušnou organizační složkou jednat, jedná příslušná organizační složka s tím územním samosprávným celkem, na jehož území se hmotná nemovitá věc nachází. Projeví-li zájem o převod obec i kraj, jedná příslušná organizační složka s obcí. Nepodaří-li se oprávněný územní samosprávný celek určit, jedná příslušná organizační složka s tím územním samosprávným celkem, který projevil zájem o převod jako první. To se nepoužije v případě postupu podle § 21c odst. 1 písm. e).

(5) Příslušná organizační složka učiní vůči oprávněnému územnímu samosprávnému celku, který projevil zájem o převod, návrh na uzavření smlouvy. Návrh na uzavření smlouvy lze odvolat.

(6) Nesdělí-li oprávněný územní samosprávný celek zájem o převod podle odstavce 2 v případech podle § 21b odst. 1 nebo § 21c odst. 1 ve stanovené lhůtě nebo v téže lhůtě sdělí, že o převod nemá zájem, nebo nepřijme-li návrh na uzavření smlouvy do 4 měsíců ode dne, kdy mu došel, právo územního samosprávného celku na převod vlastnického práva podle § 21b nebo 21c zaniká a příslušná organizační složka naloží s hmotnou nemovitou věcí podle tohoto zákona. Možnost převést pozemek do vlastnictví územního samosprávného celku podle § 22 tím není dotčena.

§ 21b

Bezúplatné převody na územní samosprávné celky

(1) Projeví-li územní samosprávný celek uvedený v písmenu a) až h) zájem o převod podle § 21a odst. 2 a za předpokladu, že tomu nebrání práva třetích osob, příslušná organizační složka mu zašle návrh smlouvy o bezúplatném převodu

a) silničního pozemku, na němž je umístěno těleso místní komunikace, která je v souladu se zákonem o pozemních komunikacích^{38a)} ve vlastnictví obce, do vlastnictví této oprávněné obce,

b) silničního pozemku, na němž je umístěno těleso silnice, která je v souladu se zákonem o pozemních komunikacích^{38a)} ve vlastnictví kraje, do vlastnictví tohoto oprávněného kraje,

c) pozemku určeného územně plánovací dokumentací ke zřízení nebo rozšíření veřejného pohřebiště⁹⁸⁾ do vlastnictví oprávněné obce, která je nebo bude provozovatelem tohoto veřejného pohřebiště,

d) zastavěného stavebního pozemku⁹⁹⁾, na němž byla realizována veřejně prospěšná stavba¹⁰⁰⁾ ve vlastnictví obce nebo kraje, do vlastnictví této oprávněné obce nebo tohoto oprávněného kraje,

e) pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšné stavby¹⁰⁰⁾ do vlastnictví oprávněné obce, která je stavebníkem dané veřejně prospěšné stavby, nebo oprávněného kraje, který je stavebníkem dané veřejně prospěšné stavby,

f) pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšných opatření¹⁰¹⁾ nebo již k tomuto účelu využitého, do vlastnictví oprávněné obce, která dané veřejně prospěšné opatření realizuje, nebo do vlastnictví oprávněného kraje, který dané veřejně prospěšné opatření realizuje,

g) pozemku v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejné zeleně nebo již k tomuto účelu využitého, do vlastnictví oprávněné obce, na jejímž území se daný

pozemek nachází,

h) pozemku na území přírodní rezervace, přírodní památky nebo v jejich ochranném pásmu, na jejichž území krajský úřad zajišťuje péči a vykonává státní správu podle zákona o ochraně přírody a krajiny, do vlastnictví oprávněného kraje, na jehož území se daný pozemek nachází.

(2) V případě, že je pozemní komunikací zastavěna část pozemku evidovaného v katastru nemovitostí, převede se pouze tato část určená geometrickým plánem s tím, že náklady na vyhotovení geometrického plánu na rozdělení pozemku podle odstavce 1 písm. a) hradí obec a podle odstavce 1 písm. b) kraj.

(3) Smlouva o bezúplatném převodu pozemku do vlastnictví územního samosprávného celku podle odstavce 1 písm. c) až g) musí obsahovat v souvislosti s poskytnutím podpory z veřejných prostředků následující ujednání:

a) zákaz zcizení zřízení ve prospěch státu jako věcné právo s výjimkou převodu pozemku na jiný územní samosprávný celek za předpokladu, že nadále bude naplněn účel převodu a omezující podmínky budou platit i pro nabyvatele,

b) zákaz zatížení zřízení ve prospěch státu jako věcné právo s výjimkou případu, kdy má být smluvně zřízena v nezbytném rozsahu služebnost inženýrské sítě, služebnost stezky nebo služebnost cesty k zajištění nezbytného přístupu třetí osoby k hmotné nemovité věci v jejím vlastnictví,

c) omezení ve způsobu využití převedeného pozemku tak, aby nebyly porušeny právní předpisy o veřejné podpoře,

d) závazek územního samosprávného celku, že v případě změny územně plánovací dokumentace, která by v rámci hlavního funkčního využití plochy neumožnila naplnění účelu převodu pozemku podle odstavce 1, na základě které došlo k bezúplatnému převodu pozemku do vlastnictví územního samosprávného celku, v jejímž důsledku by přestaly být naplněny podmínky odstavce 1 písm. c) až g), územní samosprávný celek informuje o této změně příslušnou organizační složku do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti změny územně plánovací dokumentace, a

e) závazek územního samosprávného celku, že do 3 měsíců od doručení oznámení příslušné organizační složky této složce převede pozemek bezúplatně zpět a nebude-li to možné nebo zvolí-li si tak příslušná organizační složka namísto zpětného převodu, poskytne příslušné organizační složce peněžitou náhradu ve výši zjištěné ceny pozemku určené podle zákona upravujícího oceňování majetku¹⁷⁾ účinného ke dni uzavření smlouvy, kterou byl pozemek územnímu samosprávnému celku převeden, a podle současného způsobu využití pozemku, pokud v jeho důsledku je cena vyšší než v době uzavření smlouvy. Peněžitou náhradu určí příslušná organizační složka na základě znaleckého posudku a připočte k ní náklady na vypracování znaleckého posudku.

(4) Smlouva o bezúplatném převodu pozemku do vlastnictví územního samosprávného celku podle odstavce 1 písm. h) musí obsahovat v souvislosti s poskytnutím podpory z veřejných prostředků ujednání podle odstavce 3 písm. a) až c).

(5) Omezení podle odstavce 3 se sjednají na dobu 10 let ode dne provedení vkladu vlastnického práva k dotčeným pozemkům do katastru nemovitostí ve prospěch územního samosprávného celku. Omezení podle odstavce 4 se sjednají vždy na dobu trvání ochrany přírodní rezervace nebo přírodní památky nebo jejich ochranných pásem podle zákona o ochraně přírody a krajiny, nejméně však na dobu 10 let ode dne provedení vkladu vlastnického

práva k dotčeným pozemkům do katastru nemovitostí ve prospěch územního samosprávného celku.

(6) Ustanovení § 22 odst. 4, 6 a 7 se nepoužije pro převody podle odstavce 1. V případě zpětného převodu podle odstavce 3 písm. e) se nepoužije § 12 odst. 2.

§ 21c

Úplatné převody na územní samosprávné celky

(1) Projeví-li územní samosprávný celek uvedený v písmenu a) až f) zájem o převod podle § 21a odst. 2 a za předpokladu, že tomu nebrání práva třetích osob, příslušná organizační složka mu zašle návrh smlouvy o úplatném převodu

- a) pozemku, na němž byla realizována stavba, která se eviduje v katastru nemovitostí a která je hmotnou nemovitou věcí ve vlastnictví obce nebo kraje, do vlastnictví této oprávněné obce nebo tohoto oprávněného kraje,
- b) stavby, která se eviduje v katastru nemovitostí a která byla realizována na pozemku ve vlastnictví obce nebo kraje, do vlastnictví této oprávněné obce nebo tohoto oprávněného kraje,
- c) pozemku, který je určen pravomocným rozhodnutím o povolení záměru k realizaci stavby, jejímž stavebníkem je obec nebo kraj, do vlastnictví této oprávněné obce nebo tohoto oprávněného kraje,
- d) pozemku, který tvoří jediný přístup k hmotné nemovité věci ve vlastnictví obce nebo kraje, do vlastnictví této oprávněné obce nebo tohoto oprávněného kraje,
- e) spoluvlastnického podílu na hmotné nemovité věci, u níž je obec nebo kraj spoluvlastníkem, do vlastnictví této oprávněné obce nebo tohoto oprávněného kraje,
- f) pozemku, který je využíván v souladu s územním plánem nebo regulačním plánem jako veřejné prostranství v podobě náměstí, ulice, tržiště nebo chodníku, které nejsou samostatnými místními komunikacemi nebo jejich součástmi, do vlastnictví oprávněné obce, na jejímž území se daný pozemek nachází.

(2) Příslušná organizační složka určí kupní cenu pro převody podle odstavce 1 na základě znaleckého posudku. Kupní cena se určí ve výši ceny obvyklé podle zákona upravujícího oceňování majetku¹⁷). Pokud nelze cenu obvyklou určit, určí se kupní cena ve výši zjištěné ceny podle zákona upravujícího oceňování majetku¹⁷). Ke kupní ceně se připočtou náklady na vypracování znaleckého posudku, geometrického plánu a průkazu energetické náročnosti.

(3) Ustanovení § 22 odst. 2, 4, 6 a 7 se nepoužije pro převody podle odstavce 1.

§ 22

(1) Při úplatném převodu hmotné věci se vhodný zájemce o koupi, s nímž bude organizační složka jednat o uzavření smlouvy, zjistí ve výběrovém řízení. V rámci výběrového řízení nedochází k uzavření smlouvy, smlouva se sjednává následně a účast zájemce ve výběrovém řízení ani vybrání vhodného zájemce o koupi nezakládají pro zájemce nárok na uzavření smlouvy nebo jiné s tím související nároky. Organizační složka postupuje tak, aby výběr vhodného

zájemce provedla efektivně, transparentně a podle předem stanovených kritérií; postup organizační složky při zjišťování zájemců o koupi a při stanovení podmínek, termínů a kritérií ve výběrovém řízení podrobněji upraví prováděcí právní předpis. Věc lze rovněž prodat ve veřejné dražbě⁴⁰⁾, a nevyžaduje-li převod schválení nebo výjimku podle tohoto zákona, lze využít i veřejnou soutěž o nejvhodnější nabídku. Příímý prodej vybrané osobě nebo směnu lze uskutečnit v odůvodněných případech nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis anebo tento zákon. Směnu lze uskutečnit, budou-li současně dodrženy podmínky tohoto zákona pro úplatné nabývání a převod majetku.

(2) Při úplatném převodu hmotné věci se sjedná cena¹⁶⁾ nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, pokud zvláštní právní předpis³⁵⁾ nestanoví jinak. Obdobně se postupuje při stanovení minimální kupní ceny v rámci podmínek výběrového řízení a veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku anebo při stanovení nejnižšího podání pro účely veřejné dražby. Tím není dotčena možnost přiměřeného snížení minimální kupní ceny v dalším kole výběrového řízení nebo v nové veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku, opakovaných pro nezájem, nebo možnost snížení výše nejnižšího podání při opakované dražbě, nebyl-li předmět dražby vydražen.

(3) Bezúplatně lze hmotnou věc převést pouze ve veřejném zájmu, anebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis anebo tento zákon.

(4) Schválení Ministerstvem financí vyžaduje převod hmotné nemovité věci, která se eviduje v katastru nemovitostí, nejde-li o převod

a) pozemku, na němž je zřízena stavba pro bydlení nebo stavba pro rodinnou rekreaci ve vlastnictví nabyvatele a pozemku na něj navazujícího do výměry nepřesahující v souhrnu 1 000 m² tomuto nabyvateli, anebo převod pozemku, na němž je zřízena jednotlivá nebo řadová garáž ve vlastnictví nabyvatele,

b) spoluvlastnického podílu ve prospěch spoluvlastníka, který je nositelem zákonného předkupního práva³⁶⁾, anebo spoluvlastnického podílu na pozemku, na němž byl zřízen dům, ve prospěch vlastníka jednotky v tomto domě,

c) ve prospěch předkupníka, který uplatnil své předkupní právo,

d) sbírky muzejní povahy podle odstavce 5,

e) společného zařízení realizovaného v rámci pozemkových úprav,

f) pozemku ve výměře nepřesahující 500 m², na němž není zřízena stavba, která by byla jeho součástí, směřovaného za účelem nabytí pozemku jiného vlastníka, na němž není zřízena stavba, která by byla jeho součástí,

g) pozemku ve výměře nepřesahující 500 m², na němž není zřízena stavba, která se eviduje v katastru nemovitostí pokud tento pozemek nenavazuje na žádný další pozemek převáděný témuž nabyvateli,

h) silničního pozemku, na němž je umístěno těleso silnice, která je v souladu se zvláštním právním předpisem^{38a)} ve vlastnictví kraje, nebo těleso místní komunikace, která je v souladu se zvláštním právním předpisem^{38a)} ve vlastnictví obce, do vlastnictví tohoto kraje nebo obce, anebo pozemku určeného pravomocným územním rozhodnutím k vybudování silnice nebo místní komunikace, jejímž vlastníkem má být podle zvláštního právního předpisu^{38a)} kraj nebo obec, do vlastnictví tohoto kraje nebo obce,

i) silničního pozemku, u kterého z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace dochází k převodu do vlastnictví osoby, která má být podle zvláštního právního předpisu^{38a)} vlastníkem pozemní komunikace se změněnou kategorií nebo třídou.

(5) Schválení Ministerstvem kultury vyžaduje převod hmotné movité věci prohlášené za kulturní památku a převod sbírky muzejní povahy. Pokud se převádí hmotná nemovitá věc prohlášená za kulturní památku, vyžaduje její převod schválení Ministerstvem financí vždy, nejde-li o převod silničního pozemku podle odstavce 4 písm. i). Je-li kulturní památkou pouze stavba, která není samostatnou věcí, vyžaduje schválení Ministerstvem financí převod hmotné nemovité věci, již je kulturní památka součástí. K převodu podle věty druhé a třetí vydá z hlediska své působnosti stanovisko Ministerstvo kultury. Pokud bude stanovisko nesouhlasné, převezme neprodleně převáděnou hmotnou nemovitou věc bezúplatně Ministerstvo kultury. S tímto majetkem je Ministerstvo kultury příslušné hospodařit podle § 9.

(6) Pokud se převádí pozemek ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu anebo stavba, která se eviduje v katastru nemovitostí, pokud je zřízena na pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu vyžaduje jejich převod schválení Ministerstvem financí vždy, nejde-li o převod silničního pozemku podle odstavce 4 písm. i). K převodu vydá z hlediska své působnosti stanovisko Ministerstvo životního prostředí podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Pokud bude stanovisko nesouhlasné, převezme neprodleně převáděnou hmotnou nemovitou věc bezúplatně podle své územní působnosti Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky nebo správa národního parku. S tímto majetkem je Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky nebo správa národního parku příslušná hospodařit podle § 9.

(7) Zřizovatel si v případě jím zřízené organizační složky může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování při převodu hmotných věcí, u kterých jejich převod nepodléhá schválení podle odstavce 4 s výjimkou písmen c), e), h) a i), podle odstavce 5 nebo podle odstavce 6, a nejde přitom o postup podle ustanovení § 15 odst. 2. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si takové schvalování vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

§ 23

Při převodu hmotné věci, která má strategickou povahu nebo značnou peněžitou anebo jinou hodnotu, si může schválení převodu vyhradit vláda; ustanovení § 22 odst. 4 až 7 se v takovém případě nepoužije.

§ 24

Organizační složka nemůže jako pronajímatel uzavřít smlouvu o poskytnutí věci za úplatu do užívání, spojenou se smlouvou o následném převodu vlastnictví této věci, a nemůže uzavřít smlouvu o převodu obchodního závodu nebo jeho části.

Jiné způsoby nakládání

§ 25

K hmotné věci nelze smlouvou zřídit předkupní ani zástavní právo a nelze sjednat výhradu zpětné koupě.

§ 25a

(1) Právo stavby lze k pozemku smluvně zřídit pouze tehdy, není-li možné nebo účelné vztah k pozemku uspořádat se stavebníkem jinak. Právo stavby se zřizuje za úplatu; bezúplatně může být zřízeno jen ve veřejném zájmu. Smluvní zřízení práva stavby vyžaduje schválení Ministerstvem financí.

(2) Ve smlouvě podle odstavce 1 musí být vůči stavebníkovi dohodnuta výhrada souhlasu k tomu, jak se stavba provede, změní nebo obnoví, jakož i výhrada souhlasu k užívání, požívání, zcizení nebo zatížení práva stavby.

(3) Převod práva stavby vyžaduje schválení Ministerstvem financí. Je-li součástí práva stavby stavba, která je kulturní památkou, vydá k převodu práva stavby z hlediska své působnosti stanovisko Ministerstvo kultury. Pokud bude stanovisko nesouhlasné, převezme neprodleně převáděné právo stavby bezúplatně Ministerstvo kultury. S tímto majetkem je Ministerstvo kultury příslušné hospodařit podle § 9. Při převodu práva stavby se ustanovení § 21 a § 22 odst. 1 až 3 použijí obdobně.

§ 26

(1) Služebnost se sjednává za úplatu a pouze v takovém rozsahu, aby organizační složce nebránila ve výkonu její činnosti.

(2) Hmotné nemovité věci lze v nezbytném rozsahu smluvně zatížit služebností pro účely zřízení, provozu a údržby sítě technického vybavení⁴¹⁾ a veřejně prospěšné stavby^{41a)}, služebností rozlivu a služebností stezky nebo cesty k zajištění přístupu vlastníka k jeho nemovité věci, může-li takový přístup jako nezbytnou cestu⁹²⁾ povolit soud. V ostatních případech může k zatížení hmotné nemovité věci služebností ze závažných důvodů výjimku povolit Ministerstvo financí.

(3) Nemovitou věc, která se eviduje v katastru nemovitostí, nelze smluvně zatížit reálným břemenem; tím není dotčena možnost sjednat úplatu za zřízení práva stavby (§ 25a) jako stavební plat.

§ 27

(1) Hmotnou věc nebo její část, kterou organizační složka dočasně nepotřebuje k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, lze přenechat do užívání právnické nebo fyzické osoby. Obdobně lze postupovat v případě, že tak bude dosaženo účelnějšího nebo hospodárnějšího využití věci při zachování hlavního účelu, ke kterému organizační složce slouží, anebo je-li to účelné před konečným naložením s věcí, u které bylo v rámci příslušné organizační složky rozhodnuto o trvalé nepotřebnosti.

(2) Užívání podle odstavce 1 lze sjednat pouze na dobu určitou v trvání nejdéle 8 let pro jednoho uživatele. Pokud jsou podmínky podle odstavce 1 splněny, lze užívání při dodržení podmínek vyplývajících z odstavce 3 věty první prodloužit dohodou tak, že celková doba užívání nepřesáhne 8 let, anebo sjednat s tímž uživatelem znovu, avšak opět pouze na dobu v trvání nejdéle 8 let. Smlouva musí vylučovat pokračování užívacího vztahu tím, že by užívání pokračovalo i po dni, kdy měl užívací vztah skončit. Nevylučuje-li to zvláštní právní předpis anebo v případě věci v

zahraničí rozhodné právo, musí smlouva obsahovat ujednání umožňující organizační složce ukončit užívací vztah výpovědí a rovněž ujednání umožňující okamžité ukončení užívacího vztahu, pokud přestanou být plněny podmínky podle odstavce 1.

(3) V případě užívání podle odstavce 1 nesmí být nájemné sjednáno v nižší částce, než která jako nejvyšší možné nájemné vyplývá z regulace cen⁴⁴), a není-li tato regulace uplatněna, sjedná se nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Nevylučuje-li to zvláštní právní předpis anebo v případě věci v zahraničí rozhodné právo, sjedná se současně režim zvyšování nájemného a podle povahy věci též způsob rozúčtování cen a úhrady za veškeré poskytované plnění a služby spojené s užíváním. Bezúplatné užívání lze sjednat jen s osobami, jejichž hlavním účelem není podnikání, a pouze k zajištění výkonu státní správy v přenesené působnosti anebo pro účely sociální, humanitární, požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, vzdělávací, vědecké, kulturní, sportovní a tělovýchovné, ochrany přírody a péče o životní prostředí a práce s dětmi a mládeží; ustanovení věty druhé o sjednání způsobu rozúčtování cen a úhrady za veškeré poskytované plnění a služby spojené s užíváním se však použije obdobně.

(4) Výjimku z důvodů pro přenechání věci nebo její části do užívání, stanovené v odstavci 1, z doby užívání stanovené v odstavci 2 a dále z okruhu uživatelů a účelu užívání stanovených pro případ bezúplatného užívání v odstavci 3 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

(5) Souhlas pronajímající organizační složky s přenecháním věci nájemcem do podnájmu vyžaduje schválení zřizovatele, a nemá-li organizační složka zřizovatele, schválení věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, schválení Ministerstva financí, pokud si takové schvalování zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí. To platí obdobně v případě, sjednává-li organizační složka s vypůjčitelem možnost přenechat věc za úplatu k užívání jinému.

(6) Je-li účelem nájmu prostoru nebo místnosti provozování podnikatelské činnosti v tomto prostoru nebo místnosti, předchozí souhlas s převodem nájmu v souvislosti s převodem podnikatelské činnosti nájemce⁹³) nelze nájemci dát.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 se nepoužijí, je-li věc nebo její část předmětem služby či jiného obdobného plnění, poskytovaných právnickou nebo fyzickou osobou výhradně té organizační složce, která je s věcí příslušná hospodařit, anebo k poskytování takové služby či jiného obdobného plnění výhradně slouží. Tím není dotčena povinnost organizační složky sjednat v rámci úpravy právních vztahů s poskytovatelem služby či jiného obdobného plnění potřebné podmínky týkající se používání a ochrany věci nebo její části.

§ 27a

(1) Věc ani její část nelze přenechat k užívání právnické nebo fyzické osobě na základě výprosy.

(2) K požívání na základě pachtu lze právnické nebo fyzické osobě přenechat věc nebo její část pouze tehdy, slučuje-li se povaha pachtu a sjednané podmínky s podmínkami uvedenými v ustanovení § 27 odst. 1 až 3; ustanovení § 27 odst. 4 až 6 a § 44 a 45 se použijí obdobně. Pacht v případě obchodního závodu nelze sjednat.

Účast státu v jiných právnických osobách a sdruženích

§ 28

(1) Stát může založit obchodní společnost nebo se účastnit jejího založení pouze ve formě akciové společnosti.⁴⁵⁾ Stát může být akcionářem i akciové společnosti, kterou nezaložil nebo jejíhož založení se nezúčastnil; pro nabývání akcií platí ustanovení § 12 a 13. K založení akciové společnosti nebo účasti na jejím založení je zapotřebí předchozí souhlas vlády; vláda současně stanoví, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele.

(2) Za stát funkci zakladatele akciové společnosti vykonává a majetek do takové společnosti vkládá ministerstvo. Pro tyto účely ministerstvo použije majetek, se kterým je příslušné hospodařit ono samo, anebo na základě svého opatření (§ 20) majetek, s nímž je příslušná hospodařit organizační složka jím zřízená (§ 4). Práva akcionáře v založené akciové společnosti za stát vykonává vládou písemně pověřený zaměstnanec zakládajícího ministerstva; postupuje přitom v souladu s právními předpisy a podle písemných pokynů ministra, jemuž o své činnosti podává v jím určených pravidelných intervalech písemné zprávy.

(3) Do obchodních společností lze majetek vkládat a s majetkovými účastmi státu v obchodních společnostech lze nakládat pouze s předchozím souhlasem vlády; tím není dotčeno ustanovení § 37 odst. 3. Stane-li se majetková účast v obchodní společnosti součástí majetku podle ustanovení § 10 anebo ji stát nabude podle ustanovení § 12 odst. 2, popřípadě ustanovení § 13, naloží s ní příslušná organizační složka (§ 9, 11) v souladu s tímto zákonem. K naložení s majetkovou účastí státu v obchodní společnosti v rámci postupu podle ustanovení § 15 odst. 2 se předchozí souhlas vlády podle věty první nevyžaduje.

§ 29

Stát může založit ústav, nadaci nebo nadační fond anebo se může zúčastnit na takovém založení jen s předchozím souhlasem vlády. Vláda současně stanoví, které ministerstvo bude za stát vykonávat funkci zakladatele. Ustanovení § 28 odst. 2 věty druhé se použije obdobně.

§ 30

(1) Stát se nemůže zúčastnit založení družstva⁴⁵⁾ ani do něj vstoupit anebo členství v něm nabýt převodem družstevního podílu, nemůže se sdružit do společnosti⁴⁸⁾ a nemůže uzavřít smlouvu o tiché společnosti⁴⁹⁾. Jedná-li se o nabytí členství v družstvu v souvislosti s postupy podle zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu, zákaz podle věty první se neuplatní.

(2) Stát se může s předchozím souhlasem vlády zúčastnit založení spolku anebo se stát jeho členem, popřípadě se může stát členem zájmového sdružení právnických osob⁵¹⁾, pokud se jejich prostřednictvím zapojí do činnosti mezinárodních a nadnárodních nevládních organizací. Zakladatelská a členská oprávnění vykonává příslušná organizační složka (§ 9), jejíž působnost nebo stanovený předmět činnosti věcně souvisí s účelem a předmětem hlavní činnosti spolku, popřípadě zájmového sdružení právnických osob.

(3) Stanou-li se práva vyplývající z členství a smluv podle odstavců 1 a 2 součástí majetku podle ustanovení § 10 anebo je stát nabude podle ustanovení § 12 odst. 2, popřípadě ustanovení § 13, naloží s nimi příslušná organizační složka (§ 9 a 11) v souladu s tímto zákonem.

(4) Pokud stát nabude honební pozemky nebo spoluvlastnický podíl k nim, nestává se členem honebního společenstva. Tyto honební pozemky získávají postavení přičleněných pozemků uznané společenstevní honitby.

Nakládání s pohledávkami, jinými právy, cennými papíry a ostatními majetkovými hodnotami

§ 31

(1) Plnění ve splátkách lze sjednat pouze výjimečně, pokud budoucí dlužník předem prokáže schopnost svůj dluh včas splnit a nebude ani z jiných okolností zřejmé, že splnění dluhu je tímto ujednáním ohroženo. Současně musí být dohodnuta splatnost celé pohledávky pro případ nesplnění kterékoli ze splátek.

(2) Ze závažných důvodů lze dohodnout s dlužníkem splátky i u splatného dluhu. Dluh přitom musí být dlužníkem písemně uznán co do důvodu a výše, popřípadě přiznán pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu. Současně musí být dohodnuta splatnost celé pohledávky pro případ nesplnění kterékoli ze splátek, jakož i to, že dlužník bude ve splátkách plnit též úroky z prodlení a že stát je v případě prokazatelného zlepšení majetkových poměrů dlužníka oprávněn od ujednání o dalších splátkách odstoupit.

§ 32

Postoupit pohledávku právnické nebo fyzické osobě lze zásadně jen za úplatu. Pokud sjednaná cena nedosahuje alespoň 60 % jmenovité hodnoty postupované pohledávky včetně příslušenství, popřípadě postupuje-li se pohledávka bezúplatně, lze pohledávku postoupit jen se schválením zřizovatele, a nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, se schválením věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, Ministerstva financí. To platí i v případě, má-li být pohledávka předmětem veřejné dražby podle zvláštního právního předpisu.⁴⁰⁾

§ 33

Na poměrné uspokojení pohledávky je možno přistoupit pouze v rámci reorganizace nebo při oddlužení ⁵⁶⁾.

§ 34

(1) Prominout dluh zcela nebo zčásti lze pouze dlužníku, který je fyzickou osobou, odůvodňují-li to jeho tíživé sociální poměry a o prominutí požádal.

(2) Prominout nelze dluh, který vznikl v souvislosti s trestnou činností dlužníka anebo má-li dlužník z jakéhokoliv důvodu pohledávku vůči státu, pokud sám do výše svého dluhu nepřistoupí k jejímu prominutí, anebo má-li dlužník majetek, z něhož lze dosáhnout uspokojení pohledávky státu.

(3) Výjimku z odstavců 1 a 2 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

(4) V případě prominutí dluhu vzniklého porušením podmínek smlouvy o poskytnutí státního příspěvku na individuální bytovou výstavbu^{57a)} neplatí ustanovení odstavců 2 a 3. Tento dluh lze prominout i z jiných důvodů

než z důvodů uvedených v odstavci 1, nelze však prominout dluh vzniklý v souvislosti s trestnou činností nebo dluh u dlužníka, který má pohledávku vůči státu.

(5) K prominutí dluhu může dojít jen na základě písemné dohody.

§ 35

(1) Od vymáhání pohledávky lze jednostranně upustit, jestliže

- a) dlužník zemřel a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na jeho dědicích, nebo
- b) dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit a přitom se pohledávka promlčela, nebo nelze prokázat, že pohledávka trvá, anebo nelze prokázat její výši a není podklad pro to, aby soud nebo jiný orgán určil výši podle úvahy, nebo
- c) je ze všech okolností případu zřejmé, že další vymáhání pohledávky by nebylo úspěšné.

(2) Lze rovněž upustit od vymáhání pohledávky, jejíž jmenovitá hodnota včetně příslušenství nepřesahuje 3 000 Kč, pokud dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit anebo skutečnosti nasvědčují tomu, že předpokládané náklady na vymožení pohledávky významně převýší předpokládaný příjem z této pohledávky. U téhož dlužníka lze v průběhu jednoho kalendářního roku upustit od vymáhání takové pohledávky jen jednou, ledaže by součet jmenovitých hodnot takových pohledávek včetně příslušenství, od jejichž vymáhání již bylo nebo má být upuštěno, nepřesáhl 3 000 Kč.

(3) Upuštění od vymáhání pohledávky musí být písemné a dlužník se o něm nevyrozumívá. Upuštěním od vymáhání pohledávka nezaniká; postup podle ustanovení § 14 odst. 5 a 6 se nepoužije.

§ 36

Zřizovatel si v případě jím zřízené organizační složky může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování u právních jednár podle ustanovení § 34 a § 35 odst. 1. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování takto vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí. Schválením není dotčen postup podle ustanovení § 34 odst. 3.

§ 37

(1) K pohledávce nelze smlouvou zřídit zástavní právo.

(2) Pro nakládání s nepeněžitými pohledávkami, jinými právy a ostatními majetkovými hodnotami platí předchozí ustanovení obdobně, pokud to povaha těchto majetkových hodnot připouští anebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Pro účely postupu podle ustanovení § 32, 35 a 36 se vychází z ocenění podle zvláštního právního předpisu.¹⁷⁾

(3) Pro převody cenných papírů se použije obdobně ustanovení § 21, avšak jeho odkazy na ustanovení § 22 a 23 se uplatní pouze v rozsahu ustanovení § 22 odst. 1 až 3; tím není dotčeno ustanovení § 28 odst. 3 věty první, nejde-li o převod cenných papírů v rámci postupu podle ustanovení § 15 odst. 2. Nelze uzavírat smlouvy o zápůjčce nebo

jiném přenechání cenných papírů a o zastavení cenných papírů, jejichž vlastníkem je stát, a nelze postoupit samotná práva ze smluv o převodu cenných papírů, jejichž vlastníkem se stát stal; tím není dotčeno ustanovení § 37a.

§ 37a

(1) S postoupením smlouvy uzavřené organizační složkou, u níž by to povaha smlouvy nevylučovala, avšak která byla uzavřena s povolením výjimky, schválením nebo s předchozím souhlasem podle tohoto zákona, ani s postoupením její části nemůže dát příslušná organizační složka souhlas⁹⁴). To platí obdobně, pokud postupovanou smlouvou byly zcizeny ve prospěch právnické nebo fyzické osoby věc nebo právo, k nimž se nadále váží práva a povinnosti z postupované smlouvy nebo její části, anebo pokud by bylo postoupení smlouvy nebo její části příslušné organizační složce jakkoli na újmu.

(2) Pokud souhlasu s postoupením nebrání okolnosti uvedené v odstavci 1 a pokud příslušná organizační složka souhlas s postoupením dá, prohlásí současně vůči postupiteli, že odmítá jeho osvobození od jeho povinností v rozsahu postoupení.

(3) Organizační složka nemůže postoupit smlouvu, která byla uzavřena s povolením výjimky, schválením nebo s předchozím souhlasem podle tohoto zákona, ani její část.

ČÁST ČTVRTÁ

Společná ustanovení

Závazky

§ 38

Závazky vzniklé z činnosti organizačních složek jsou závazky státu. Závazek v účetnictví vede a za stát jako nositele závazku závazek plní ta organizační složka, z jejíž činnosti závazek vznikl nebo s ním souvisí, anebo které přísluší hospodařit (§ 9 a 11) s majetkem, s nímž závazek souvisí. Nelze-li v případě peněžitého dluhu organizační složku takto určit a nemá-li plnit tyto úkoly po zániku organizační složky ani její zřizovatel (§ 5 odst. 2), zabezpečuje tyto úkoly Ministerstvo financí.

§ 39

(1) Stát může přijímat a sjednávat závazky anebo uznávat vůči němu uplatněné nároky pouze v rozsahu a za podmínek, které odpovídají povaze státem plněných úkolů a vykonávaných činností. Pokud by v důsledku smluvního přijetí závazku nebo uznání práva, které nevzniklo ze zákona, stát mohl pozbýt, popřípadě by pozbyl anebo naopak nenabyl majetek, jehož převod či jiné zcizení je podle tohoto zákona vázáno na povolení výjimky, schválení nebo předchozí souhlas, lze takto právně jednat pouze s povolením výjimky, schválením nebo s předchozím souhlasem. Ustanovení § 44 a § 45 odst. 1 zde platí obdobně.

(2) Podle odstavce 1 druhé a třetí věty se postupuje rovněž v případě smíru uzavíraného před soudy a jinými orgány, při odmítnutí dědictví nebo jiného plnění z pozůstalosti, při vzdání se dědictví nebo jeho zcizení a při vypořádání dědictví dohodou. Ustanovení odstavce 1 druhé a třetí věty se nepoužije, dochází-li k vydání věci anebo

jinému vypořádání restitučních nároků postupem podle zvláštních právních předpisů.⁵⁹⁾

§ 40

(1) Stát se může zavázat k uzavření budoucí smlouvy nebo k jinému právnímu jednání, pokud je sjednaný obsah budoucí smlouvy nebo takové právní jednání v souladu s tímto zákonem a k uzavření budoucí smlouvy nebo k takovému právnímu jednání není zapotřebí povolení výjimky, poskytnutí schválení nebo poskytnutí předchozího souhlasu podle tohoto zákona.

(2) Další pravidla zavazování státu, jakož i poskytování státních záruk upravuje zvláštní právní předpis.

§ 41

Pokud stát nabyt majetek způsoby uvedenými v ustanovení § 13, dluhy předchozího vlastníka na stát nepřecházejí; to neplatí v případě dědění nebo odúmrti a v případech, stanoví-li tak zvláštní právní předpis, rozhodnutí příslušného orgánu nebo mezinárodní smlouva, kterou je stát vázán.

§ 42

(1) Pohledávka dlužníka za státem zaniká započtením tehdy, kryje-li se vzájemně s pohledávkou, s níž je příslušná hospodařit (§ 9 a 11) organizační složka, která má plnit dluh státu (§ 38) odpovídající pohledávce dlužníka.

(2) Započtení proti pohledávce státu je přípustné pouze na základě dohody, nestanoví-li zvláštní právní předpis, že započtení proti pohledávce státu je vyloučeno.

§ 43

(1) Majetek, se kterým hospodaří příslušné organizační složky (§ 9 a 11), nemůže být předmětem insolvenčního řízení podle zvláštního právního předpisu.⁵⁶⁾

(2) Výkon rozhodnutí ukládajícího státu zaplacení peněžitě částky lze vést na majetek, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9 a 11) organizační složka, z jejíž činnosti závazek vznikl, anebo které přísluší hospodařit s majetkem, s nímž závazek souvisí; to platí obdobně v případě veřejné dražby.⁴⁰⁾ Nepostačuje-li tento majetek k uspokojení oprávněné osoby, lze výkon rozhodnutí ve zbytku provést přikázáním pohledávky z účtu Ministerstva financí.

Postup při povolování výjimek, schvalování a poskytování předchozích souhlasů

§ 44

(1) Výjimky se povolují a schválení a předchozí souhlas podle tohoto zákona se poskytují pouze pro jednotlivé případy.

(2) O povolení výjimky (§ 21 odst. 2, § 26 odst. 2, § 27 odst. 4 a § 34 odst. 3), schválení (§ 12 odst. 2 a 6, § 22 odst. 4 až 7, § 23, § 25a odst. 1 a 3, § 27 odst. 5, § 32 a 36) i předchozím souhlasu (§ 4 odst. 1, § 12 odst. 4, 7 a 8, § 12a odst. 2, § 28 odst. 1, § 28 odst. 3, § 29 a § 30 odst. 2) se rozhoduje písemně a na základě zdůvodněné a doložené žádosti příslušné organizační složky (§ 9 a 11). Má-li organizační složka svého zřizovatele anebo spadá pod věcně příslušný ústřední správní úřad, předkládá její žádost se svým vyjádřením tento zřizovatel nebo ústřední správní úřad. V případech schválení podle § 22 odst. 5 věty druhé a třetí a § 25a odst. 3 je přílohou žádosti souhlasné stanovisko Ministerstva kultury. V případech schválení podle § 22 odst. 6 je přílohou žádosti souhlasné stanovisko Ministerstva životního prostředí. Na vydání stanoviska se nevztahuje správní řád a stanovisko nepodléhá přezkoumání soudem.

(3) Výjimka se povoluje a schválení se poskytuje k již uzavřené smlouvě nebo jinému provedenému právnímu jednání, pokud to jeho povaha nebo zvláštní právní předpisy nevylučují. V případě veřejné dražby⁴⁰⁾ se výjimka povoluje a schválení se poskytuje před navržením dražby, popřípadě před uzavřením smlouvy o provedení dražby. V případě majetku v zahraničí se výjimka povoluje a schválení se poskytuje před uzavřením smlouvy nebo jiným právním jednáním. Byla-li výjimka povolena anebo bylo-li schválení poskytnuto v době nepřesahující 6 měsíců od předložení žádosti podle odstavce 2, platí, že přijetí nabídky bylo učiněno včas; tím nejsou vyloučeny účinky včasného přijetí nabídky ani při pozdějším povolení výjimky nebo poskytnutí schválení v případech, kde to občanský zákoník připouští⁹⁵⁾.

(4) Povolení výjimky, schválení i předchozí souhlas jsou podmínkou platnosti⁶⁴⁾ právního jednání, k němuž se poskytují.

(5) Povolenou výjimku, poskytnuté schválení a poskytnutý předchozí souhlas lze dodatečně odejmout anebo pro ty účely stanovené podmínky změnit pouze v případech, kdy po rozhodnutí v uvedených věcech vyjdou najevo závažné skutečnosti, které nebyly známy v době rozhodování a měly by na původní rozhodování podstatný vliv. Tak lze postupovat pouze do doby, než nastanou účinky právního jednání, popřípadě opatření.

§ 45

(1) Je-li podle tohoto zákona k právnímu jednání, popřípadě opatření, zapotřebí povolení výjimky, poskytnutí schválení nebo poskytnutí předchozího souhlasu té organizační složky, která právně jedná, popřípadě činí opatření, považuje se tento požadavek bez dalšího za splněný; ustanovení § 44 odst. 5 se nepoužije.

(2) Pokud si zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí schvalování právních jednání podle ustanovení § 12 odst. 6, § 22 odst. 7, § 27 odst. 5 nebo § 36, je povinen zabezpečit předem oznámení o tom v Ústředním věstníku České republiky. Vyhradí-li si podle ustanovení § 23 v jednotlivém případě schválení vláda, učiní tak předem usnesením.

Odpovědnost za škodu a za dodržování povinností při hospodaření s majetkem

§ 46

Škoda vzniklá v důsledku postupů a rozhodování při hospodaření s majetkem podle tohoto zákona není škodou způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Odpovědnost státu za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávných úředním postupem se řídí zvláštním právním předpisem⁶⁵); tím však nejsou dotčeny podmínky vystupování státu v právních vztazích podle tohoto zákona. V případě regresní úhrady podle zákona upravujícího odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem se ustanovení § 47 odst. 4 použije obdobně.

§ 47

(1) Fyzické osoby, které z titulu svých funkcí nebo pracovního zařazení v organizačních složkách anebo z titulu pověření vykonávat za stát jeho práva akcionáře právně anebo jinak jednájí ohledně majetku a plní další úkoly stanovené tímto zákonem, jsou povinny provádět tuto činnost s odbornou péčí a postupovat podle tohoto zákona, dalších právních předpisů a vnitřních předpisů, jimiž se hospodaření a nakládání s majetkem řídí.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 odpovídají za porušení stanovených povinností a za škodu, která tím vznikla na majetku, s nímž je organizační složka příslušná hospodařit, v rozsahu trestněprávních, pracovněprávních a občanskoprávních předpisů. Tím není dotčeno uplatňování odpovědnosti a sankcí vůči organizačním složkám podle zvláštních právních předpisů.

(3) Smluvním přenesením výkonu činností uvedených v odstavci 1 na jinou osobu se odpovědnosti podle odstavce 2 nelze zprostit.

(4) Organizační složka v případě vzniku škody na majetku, se kterým je příslušná hospodařit, bez zbytečného odkladu posoudí uplatnění nároku na náhradu škody vůči osobě odpovědné podle odstavce 2 a pořídí o tom záznam.

Kontrola

§ 48

(1) Kontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy a vnitřními předpisy při hospodaření s majetkem u organizačních složek provádějí věcně příslušné ústřední správní úřady, zřizovatelé organizačních složek a Ministerstvo financí (dále jen „kontrolní orgány“). Nejvyšší kontrolní úřad podléhá kontrole podle zvláštních právních předpisů.

(2) Kontrolu v rámci organizační složky provádějí kontrolní útvar, popřípadě dozorčí orgány (dále jen „kontrolní útvar“).

(3) Kontrolní orgány provádějí v rozsahu podle odstavce 1 též kontrolu činnosti kontrolních útvarů. Ministerstvo financí metodicky řídí, usměrňuje a kontroluje ostatní kontrolní orgány a jejich prostřednictvím i kontrolní útvar.

§ 49

(1) Kontrolní metody, kontrolní postupy a vzájemné vztahy kontrolních orgánů a kontrolovaných organizačních

složek při provádění kontroly se řídí zvláštními právními předpisy,^{65a)} které upravují finanční kontrolu a její výkon, a pravidly obsaženými ve vnitřních předpisech vydaných kontrolními orgány.

(2) Kontrolní orgány oznamují zjištěné nedostatky Ministerstvu financí.

(3) Kontrolní orgány spolupracují s orgány činnými v trestním řízení a dalšími příslušnými orgány při zjišťování a prokazování případů porušení povinností při hospodaření s majetkem a plní oznamovací povinnost podle zvláštních právních předpisů.⁶⁷⁾

(4) Ministerstvo financí může z vlastního podnětu anebo na návrh jiného kontrolního orgánu v závažných případech nedostatků při hospodaření s určitým majetkem svým opatřením (§ 20) tento majetek organizační složce bez náhrady odejmout a určit jinou organizační složku příslušnou s majetkem hospodařit (§ 9).

(5) Ustanovení odstavce 4 se nevztahuje na majetek, s nímž jsou příslušné hospodařit Ústavní soud, soudy, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu a Kancelář Veřejného ochránce práv.

§ 50

Odpovědnost za nedostatky na úseku kontroly na všech úrovních a za škodu, která tím státu vznikla, se řídí ustanovením § 47 tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

Ustanovení přechodná, zrušovací a závěrečná

Přeměna státních organizací na organizační složky

§ 51

(1) Státní rozpočtové organizace zřízené zvláštním právním předpisem⁶⁸⁾ (včetně ministerstev a jiných správních úřadů a orgánů státu, hospodařících s rozpočtovými prostředky) nebo zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů⁶⁹⁾ ústředními orgány, okresními úřady a školskými úřady, jakož i Úřad pro ochranu osobních údajů, Úřad pro zahraniční styky a informace a státní organizace Správa úložišť radioaktivních odpadů,⁷⁰⁾ které ve vztahu k majetku (§ 8) dosud vykonávaly právo hospodaření,⁷¹⁾ popřípadě právo společného hospodaření⁷²⁾ nebo prozatímní správu⁷³⁾ podle dosavadních předpisů,⁷⁴⁾ jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona organizačními složkami (§ 3); tímž dnem Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu nabývají obdobné postavení jako organizační složky státu. Účetními jednotkami zůstávají, pokud jimi byly do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Jejich statutární orgán má postavení vedoucího organizační složky a jeho jednání se řídí tímto zákonem.

(2) Pokud státní organizace, na kterou se vztahuje odstavce 1 a nejde přitom o ústřední orgán, okresní úřad nebo školský úřad, na základě zvláštního právního předpisu sama zřídila přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona státní rozpočtovou organizaci nebo státní příspěvkovou organizaci, je takto zřízená státní rozpočtová organizace nebo státní příspěvková organizace vnitřní organizační jednotkou organizační složky. Postavení a právní režim státních příspěvkových organizací zřízených na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾ Kanceláří prezidenta

republiky a Akademií věd České republiky upravují zvláštní právní předpisy a tento zákon (§ 54 až 56).

§ 52

(1) Pokud byly státní organizace dotčené změnami podle § 51 odst. 1 a státní organizace, které se staly vnitřní organizační jednotkou organizační složky podle § 51 odst. 2, účastníky právních vztahů vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a účastníky soudních, správních a jiných řízení zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a tyto vztahy a řízení pokračují anebo se obnoví po nabytí účinnosti tohoto zákona, je účastníkem uvedených právních vztahů a řízení stát v rozsahu a za podmínek podle tohoto zákona.

(2) Pokud právní předpisy, smlouvy a jiné právní skutečnosti založily do dne nabytí účinnosti tohoto zákona práva a povinnosti státním organizacím podle odstavce 1 jako právníckým osobám a tato práva a povinnosti do dne nabytí účinnosti tohoto zákona trvaly, je nadále jejich nositelem stát v rozsahu a za podmínek podle tohoto zákona. S cennými papíry, účastmi v jiných právníckých osobách a sdruženích (§ 28 až 30) a s právy z nich vyplývajících, nabytými do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se naloží v souladu s tímto zákonem.

(3) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositeli dosud byly státní organizace podle odstavce 1, přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na stát a vykonává je příslušná organizační složka; jinak tyto pracovněprávní vztahy zůstávají nedotčeny.

(4) Pokud se v právních předpisech hovoří o státních organizacích podle odstavce 1, rozumí se tím organizační složky, popřípadě vnitřní organizační jednotky podle tohoto zákona.

§ 53

(1) Ministerstva a jiné správní úřady, které zřídily státní organizace dotčené změnami podle ustanovení § 51 odst. 1, vykonávají zřizovatelskou funkci podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpis nestanovení jinak; tím není dotčen okruh organizačních složek, které mohou být zřizovateli podle ustanovení § 4 odst. 1.

(2) Není-li zde správní úřad, který by počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával zřizovatelskou funkci vůči státní organizaci podle odstavce 1, vykonává tuto funkci věcně příslušný ústřední správní úřad; při výkonu zřizovatelské funkce se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(3) Pokud se v právních předpisech hovoří o zřizovateli státních organizací podle odstavce 1, rozumí se tím organizační složky, které vykonávají zřizovatelskou funkci v souladu s odstavcem 1 nebo odstavcem 2.

Postavení ostatních státních organizací

§ 54

(1) Státní příspěvkové organizace zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů ústředními orgány, okresními úřady a školskými úřady a dále Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, a jiné státní organizace zřízené (založené) na základě zvláštního právního předpisu nebo zvláštním právním předpisem, které ve vztahu k majetku dosud vykonávaly právo hospodaření, popřípadě právo společného hospodaření podle dosavadních

předpisů anebo které budou ještě obdobně zřízeny (založeny), (dále jen „organizace“), jsou právními osobami a hospodaří s majetkem (§ 8). Při tom se řídí zvláštními právními předpisy a těmi ustanoveními tohoto zákona, která se vztahují na organizační složky příslušné hospodařit s majetkem podle § 9, nejde-li o úkony vyhrazené pouze ministerstvům. Dosavadní pohledávky a jiná majetková práva organizací se pro účely tohoto zákona považují za majetek (§ 8). Působnost tohoto zákona se nevztahuje na státní podniky založené podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, včetně těch, které se považují za založené podle uvedeného zákona, na státní organizace, které se uvedeným zákonem v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem řídí, a na Budějovický Budvar, národní podnik. Hospodaření těchto státních organizací upravují zvláštní právní předpisy.

(2) Výkon zřizovatelských (zakladatelských) funkcí vůči organizacím se řídí tímto zákonem, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Novou organizaci lze však zřídit (založit) nebo stávající rozdělit pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem. Ke sloučení nebo splynutí organizace dochází na základě rozhodnutí organizační složky vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, organizace zaniká dnem, který tato organizační složka určí. Tato organizační složka současně vydá zřizovací listinu nově vznikající organizace nebo dodatek zřizovací listiny. S majetkem, s nímž slučovaná organizace hospodařila nebo s nímž hospodařila organizace, která splývá s jinou organizací, dále hospodaří organizace, kterou organizační složka vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci určí. Tato organizační složka může případně rozhodnout, že hospodaření s takovým majetkem převezme sama. Závazky, jejichž nositelem byla slučovaná organizace, nebo organizace, která splývá s jinou organizací, přecházejí na organizaci, kterou organizační složka vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci určí. Tato organizační složka může případně rozhodnout, že takové závazky převezme sama. Pro práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů platí předchozí ustanovení obdobně. Sloučení nebo splynutí organizace oznamuje organizační složka vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci v Ústředním věstníku České republiky do 30 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti došlo. Oznámení obsahuje označení zřizovatele organizace, její název, sídlo, identifikační číslo a den, měsíc a rok sloučení nebo splynutí. O změně v předmětu hlavní činnosti státní příspěvkové organizace lze rozhodnout podle tohoto zákona (§ 55 odst. 2), jen pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(3) Není-li zde správní úřad, který by počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci vůči organizaci již zřízené (založené), vykonává tuto funkci věcně příslušný ústřední správní úřad; při výkonu zřizovatelské (zakladatelské) funkce se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(4) Rušení a zánik organizací upravují zvláštní právní předpisy. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, může organizační složka vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci v souladu s odstavcem 2 nebo odstavcem 3 rozhodnout o zrušení organizace. Organizace zaniká dnem, který tato organizační složka určí. S majetkem, s nímž organizace hospodařila (odstavec 1) ke dni svého zániku, hospodaří nadále organizační složka, která o zrušení organizace rozhodla. Závazky, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a tato organizační složka v souvislosti s uvedenými závazky plní úkoly podle tohoto zákona (§ 38). Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a předchozí ustanovení pro ně platí obdobně.

(5) Organizační složka vede evidenci státních příspěvkových organizací, vůči kterým vykonává zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci, v rozsahu

a) název,

b) identifikační číslo osoby,

c) datum vzniku,

d) datum zániku,

e) statutární orgán vyjádřený údajem o jménu, popřípadě jménech, příjmení, datu narození a adrese místa pobytu fyzické osoby nebo místa jejího bydliště v cizině, nemá-li místo pobytu v České republice, anebo údajem o identifikačním čísle osoby, názvu a adrese sídla právnické osoby,

f) adresa sídla.

(6) Organizační složka může vést evidenci podle odstavce 5 v integrovaném agendovém informačním systému registru osob.

§ 55

(1) Organizace nemají vlastní majetek; za podmínek stanovených tímto zákonem nabývají majetek pro stát a jejich příslušnost hospodařit s majetkem (§ 8) se řídí ustanovením § 9. Tyto organizace jsou poskytovateli a uživateli údajů centrálního registru administrativních budov a § 14a až 14c se pro ně použijí obdobně. Vlastním jménem jednají v právních vztazích týkajících se majetku a účastní se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku včetně řízení o určení, zda tu vlastnické nebo jiné obdobné právo státu je, či není. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se tohoto majetku účastní přímo stát.

(2) K právnímu jednání organizací se vyžaduje povolení výjimky, poskytnutí schválení nebo poskytnutí předchozího souhlasu v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (§ 44 a § 45 odst. 2). S majetkem, se kterým organizace hospodaří, lze nakládat opatřením (§ 20); to platí přiměřeně i pro rozhodování o změně v předmětu hlavní činnosti státní příspěvkové organizace (§ 54 odst. 2). Ustanovení § 46, 47, 48, § 49 odst. 1 až 4 a § 50 platí pro organizace obdobně.

(3) Nakládání s majetkem a jiné právní jednání mezi organizačními složkami a organizacemi a mezi organizacemi navzájem se uskutečňuje smlouvou; postupy podle ustanovení § 19 odst. 2 a 3 se ve vztahu ke smlouvě použijí obdobně. Ve smlouvě se v případě organizační složky smluvní strana označí slovy „Česká republika“ a připojí se označení organizační složky jejím názvem, sídlem a identifikačním číslem osoby spolu s uvedením jména a funkce (pracovního zařazení) fyzické osoby, která je oprávněna k podpisu smlouvy, jakož i důvodu, který tuto osobu k podpisu opravňuje. Organizace jako smluvní strana se ve smlouvě označí svým názvem (obchodní firmou), sídlem a identifikačním číslem osoby spolu s uvedením jména a funkce (pracovního zařazení) fyzické osoby, která je oprávněna k podpisu smlouvy, jakož i důvodu, který tuto osobu k podpisu opravňuje. Nakládá-li organizační složka nebo organizace smlouvou s určitým majetkem, uvede se ve smlouvě i důvod, který zakládá příslušnost této organizační složky nebo organizace hospodařit s takovým majetkem. Mění-li se smlouvou příslušnost organizační složky nebo organizace hospodařit s majetkem, uvede se ve smlouvě den, jímž tato změna nastává, a označí se předávající a přijímající organizační složka nebo organizace. V rámci údajů o majetku se uvede též údaj o ceně podle stavu v účetnictví (operativní evidenci) u předávající organizační složky nebo organizace. Obsah dalších ujednání ve smlouvě se řídí přiměřeně ustanoveními zvláštních právních předpisů upravujících smluvní typ, který je

uzavírané smlouvě obsahově nejbližší, a podmínkami a dalšími pravidly vyplývajícími ze zvláštních právních předpisů a z prováděcího právního předpisu podle odstavce 4.

(4) Postupy při nakládání s majetkem ve vztahu k právnickým a fyzickým osobám stanovené tímto zákonem, jakož i ustanovení § 31 až § 37 odst. 1 a 2, § 37a a 39 až 42 se na právní jednání podle odstavce 3 nepoužijí. Organizační složky a organizace se při vzájemném právním jednání řídí podmínkami úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a dalšími pravidly nakládání s majetkem a jiného právního jednání, která v souladu se základními povinnostmi při hospodaření s majetkem stanoví prováděcí právní předpis.

(5) S cennými papíry, účastmi v jiných právnických osobách a sdruženích (§ 28 až 30) a s právy z nich vyplývajícími, které organizace nabyly do dne účinnosti tohoto zákona, se naloží v souladu s tímto zákonem.

§ 55a

Účetní závěrku státní příspěvkové organizace sestavenou k rozvahovému dni schvaluje její zřizovatel nebo ten, kdo vykonává zřizovatelskou funkci.

§ 55b

Likvidátoři státních podniků, které nejsou založené a nepovažují se za založené podle zákona č. 77/1997 Sb. a byly přitom zrušeny a vstoupily do likvidace, včetně těch dosavadních státních podniků, u nichž byla funkce zakladatele a pravomoc tyto organizace zřizovat, řídit a zrušovat přenesena podle zvláštních právních předpisů⁸⁰⁾ na zastupitelstva příslušných obcí, ale které byly zrušeny a vstoupily do likvidace před 1. lednem 2001 a ustanovení § 57 se na ně z toho důvodu nevztahuje, po vypořádání do té doby existujících odvodů do státního rozpočtu, daní, poplatků, jiných obdobných peněžitých plnění a dluhů převedou (§ 55 odst. 3) zbylý majetek, s nímž je státní podnik v likvidaci příslušný hospodařit a s nímž se nepodařilo naložit jinak a jeho existence tak brání skončení likvidace, bezúplatně Úřadu. S tímto majetkem je Úřad příslušný hospodařit v souladu s ustanovením § 9.

§ 56

(1) Každá organizace vede v účetnictví závazky vzniklé ze své činnosti a závazky související s majetkem, se kterým je příslušná hospodařit. Její odpovědnost za tyto závazky a nakládání s nimi se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(2) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, může organizace smluvně převzít dluh jiné organizace pouze s předchozím souhlasem svého zřizovatele (zakladatele), a nemá-li zřizovatele (zakladatele), s předchozím souhlasem Ministerstva financí.

(3) Ustanovení § 39 až 42 platí pro závazky organizace obdobně.

(4) Převzetí dluhu organizace státem a přechod dluhu organizace na stát jsou přípustné pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(5) Stát ručí za dluhy organizací pouze tehdy, jestliže tak stanoví zvláštní právní předpis anebo jestliže se k tomu stát výslovně zavázal. Po zániku organizace toto ručení trvá, přejde-li dluh na jinou organizaci. Za stát jako ručitele

vystupuje zřizovatel (zakladatel) organizace a v ostatních případech Ministerstvo financí.

(6) Majetek, se kterým hospodaří organizace, za jejíž všechny dluhy stát ručí podle odstavce 5, nemůže být předmětem insolvenčního řízení podle zvláštního právního předpisu.⁵⁶⁾

§ 57

(1) Dosavadní státní podniky⁷⁹⁾ a státní rozpočtové a příspěvkové organizace, u nichž byla funkce zakladatele a pravomoc tyto organizace zřizovat, řídit a zrušovat přenesena podle zvláštních právních předpisů⁸⁰⁾ na příslušná zastupitelstva obcí a které ke dni účinnosti tohoto zákona dosud nezanikly, nejsou organizačními složkami podle tohoto zákona a nevztahuje se na ně ustanovení § 54 až 56.

(2) Právní poměry státních podniků, na které se vztahuje odstavec 1, se řídí zvláštními právními předpisy a přiměřeně ustanovením § 20 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku; část ustanovení § 20 odst. 3 týkající se zrušení státního podniku se nepoužije. Obec, na niž byla přenesena funkce zakladatele, podnik zruší s likvidací podle zvláštních právních předpisů⁸¹⁾ anebo jej zruší bez likvidace; v tom případě je povinna učinit opatření o veškerém majetku podniku a jeho závazcích (odstavec 6).

(3) Státní rozpočtové organizace, na které se vztahuje odstavec 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona organizačními složkami obce podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů; přechodná ustanovení uvedeného zákona o organizační složce obce se použijí obdobně.

(4) Státní příspěvkové organizace, na které se vztahuje odstavec 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona příspěvkovými organizacemi obce podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a jejich právní poměry se řídí uvedeným zákonem a zvláštními právními předpisy.

(5) Právo hospodaření⁷¹⁾ k věcem ve vlastnictví státu vykonávané státními organizacemi uvedenými v odstavci 1 podle dosavadních předpisů⁷⁴⁾ dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká. Věci, k nimž právo hospodaření takto zaniklo, jsou majetkem podle § 10 písm. b) tohoto zákona. Pokud s těmito věcmi souvisejí závazky uvedených státních organizací, přecházejí takové závazky na stát.

(6) Práva a ostatní majetkové hodnoty státu, s nimiž byly státní organizace uvedené v odstavci 1 oprávněny ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nakládat podle dosavadních předpisů, nejsou majetkem podle tohoto zákona (§ 8) a náleží

a) podnikům podle odstavce 2; závazky dosavadních státních podniků (odstavec 1), které nepřešly na stát podle odstavce 5, zůstávají nedotčeny a jejich nositeli jsou podniky podle odstavce 2,

b) příslušným obcím, jde-li o organizační složky obcí podle odstavce 3 anebo o příspěvkové organizace obce podle odstavce 4; na tyto obce přecházejí rovněž závazky dosavadních státních rozpočtových organizací (odstavec 1) a dosavadních státních příspěvkových organizací (odstavec 1), pokud nepřešly na stát podle odstavce 5.

(7) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů dosavadních státních podniků (odstavec 1) a dosavadních státních příspěvkových organizací (odstavec 1) zůstávají změnami podle předchozích ustanovení nedotčeny a jejich nositeli jsou podniky podle odstavce 2 a příspěvkové organizace obce podle odstavce 4. Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů dosavadních státních rozpočtových organizací (odstavec 3) přecházejí na příslušné obce.

§ 58

(1) Nedohodnou-li se organizační složky (§ 51) navzájem, organizační složky a organizace (§ 54 až 56) a nebo tyto organizace navzájem, které z nich bude nadále podle tohoto zákona příslušet hospodaření s majetkem, k němuž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona trvalo právo společného hospodaření,⁷²⁾ postupuje se podle § 9 odst. 2.

(2) Pokud se v právních předpisech používá pojem „právo hospodaření“, ⁷¹⁾ „právo společného hospodaření“, ⁷²⁾ popřípadě „správa“⁸²⁾ a dále pojem „prozatímní správa“, ⁷³⁾ rozumí se tím vztahy státu a organizací (§ 57 až 59) k majetku podle tohoto zákona.

§ 58a

(1) Pokud tento zákon upravuje postupy a podmínky týkající se věcí, hmotných věcí, nemovitých věcí, hmotných nemovitých věcí a jednotek a nestanoví dále jinak, rozumí se tím i jednotky podle občanského zákoníku a byty a nebytové prostory jako jednotky v domech s byty a nebytovými prostory podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

(2) Pokud tento zákon upravuje postupy a podmínky týkající se cenných papírů, rozumí se tím i zaknihované cenné papíry.

(3) Pokud právní jednání neobsahují ujednání, která musí podle tohoto zákona obsahovat, nepřihlíží se k nim. Odporují-li právní jednání jiným podmínkám stanoveným tímto zákonem pro taková právní jednání, jsou neplatná, nestanoví-li tento zákon jinak.

Úprava některých užívacích vztahů k majetku

§ 59

(1) Dosavadní vztahy trvalého užívání podle § 70 hospodářského zákoníku⁸³⁾ se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na výpůjčku⁸⁴⁾ na dobu určitou 6 let. Po tuto dobu se výpůjčka řídí ustanoveními občanského zákoníku.

(2) Příslušné organizační složky (§ 9) během doby stanovené v odstavci 1 smluvně upraví s jednotlivými vypůjčiteli další právní vztahy k užívanému majetku. Pokud v případě tohoto majetku nebo jeho části budou splněny podmínky pro postup podle § 22 odst. 3, převedou tento majetek nebo jeho část bezúplatně do vlastnictví vypůjčitele podle tohoto zákona. V ostatních případech, anebo neprojeví-li vypůjčitel o takový převod zájem, nabídnou vypůjčiteli jinou smluvní úpravu právního vztahu k tomuto majetku podle tohoto zákona.

(3) Pokud se účastníci užívacího vztahu postupem podle odstavce 2 nedohodnou jinak, výpůjčka podle odstavce 1 zaniká uplynutím stanovené doby bez náhrady a s majetkem se naloží podle tohoto zákona.

§ 60

- (1) Uživací vztahy právnických a fyzických osob k věcem založené smlouvou o výpůjčce přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají nejpozději uplynutím jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud se účastníci uživatelského vztahu za podmínek stanovených tímto zákonem nedohodnou jinak.
- (2) Uživací vztahy právnických a fyzických osob k nebytovým prostorům založené smlouvou o nájmu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a sjednané na dobu určitou zanikají nejpozději uplynutím 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
- (3) Nemá-li vlastník bytu nebo nebytového prostoru počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona upravena práva k pozemku v rozsahu svého spoluvlastnického podílu na společných částech domu,⁸⁵⁾ postupuje příslušná organizační složka (§ 9, 11) při úpravě těchto práv podle tohoto zákona.

§ 60a

- (1) Příslušná organizační složka (§ 9 a 11) převede pozemek tvořící jeden funkční celek s bytovým domem ve vlastnictví bytového družstva vzniklého přede dnem 1. ledna 1992 nebo bytového družstva, které je jeho právním nástupcem, bezúplatně do vlastnictví tohoto bytového družstva.
- (2) Podle odstavce 1 se postupuje obdobně v případě pozemku, který tvoří jeden funkční celek
- a) s rodinným domem⁸⁶⁾ a jeho příslušenstvím, popřípadě k němu příslušející garáží ve vlastnictví bytového družstva uvedeného v odstavci 1, pokud rodinný dům byl vystavěn tímto bytovým družstvem po 1. lednu 1969 na základě výjimky z předpisů o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě⁸⁷⁾ a na jeho výstavbu byla poskytnuta finanční, úvěrová a jiná pomoc příslušející družstevní bytové výstavbě,
  - b) s garáží, popřípadě garážemi ve vlastnictví bytového družstva uvedeného v odstavci 1, na financování jejichž výstavby se podílely fyzické osoby - členové tohoto bytového družstva nebo jejich právní předchůdci; to platí i v případě družstev vzniklých přede dnem 1. ledna 1992 nebo jejich právních nástupců, jejichž předmětem činnosti je výstavba a správa garáží pro jejich členy, jsou-li ostatní podmínky splněny.
- (3) Došlo-li k převodu rodinného domu a jeho příslušenství, popřípadě k němu příslušející garáže uvedených v odstavci 2 písm. a) z vlastnictví bytového družstva uvedeného v odstavci 1, příslušná organizační složka převede pozemek tvořící jeden funkční celek s tímto rodinným domem a jeho příslušenstvím, popřípadě k němu příslušející garáží bezúplatně do vlastnictví vlastníka rodinného domu a jeho příslušenství, popřípadě k němu příslušející garáže, je-li fyzickou osobou.
- (4) Podle odstavce 3 se postupuje obdobně, došlo-li k převodu garáže uvedené v odstavci 2 písm. b) z vlastnictví bytového družstva uvedeného v odstavci 1, popřípadě družstva vzniklého přede dnem 1. ledna 1992 nebo jeho právního nástupce, jehož předmětem činnosti je výstavba a správa garáží pro jeho členy, do vlastnictví fyzické osoby.
- (5) Příslušná organizační složka převede spoluvlastnický podíl k pozemku tvořícímu jeden funkční celek s domem s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, a to v rozsahu odpovídajícím spoluvlastnickému podílu na

společných částech domu podle § 8 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů, bezúplatně

- a) do vlastnictví fyzické osoby, která je vlastníkem bytu nebo garáže nebo ateliéru v takovém domě, jestliže tato osoba byla v době převodu bytu nebo garáže nebo ateliéru z vlastnictví bytového družstva uvedeného v odstavci 1, podle ustanovení § 23 zákona o vlastnictví bytů, nájemcem uvedeného bytu nebo garáže nebo ateliéru a členem tohoto bytového družstva, nebo
- b) do vlastnictví fyzické osoby, která je vlastníkem bytu nebo garáže nebo ateliéru v takovém domě, jestliže bytové družstvo uvedené v odstavci 1 jako vlastník budovy prohlášením vymezilo byty a nebytové prostory jako samostatné jednotky podle zákona o vlastnictví bytů a tato osoba získala uvedený byt nebo garáž nebo ateliér do vlastnictví výstavbou na základě smlouvy o výstavbě bytu nebo nebytového prostoru podle zákona o vlastnictví bytů, nebo tato osoba získala uvedený byt do vlastnictví na základě smlouvy o výstavbě na budově ve vlastnictví bytového družstva uvedeného v odstavci 1, popřípadě na domě s byty a nebytovými prostory podle zákona o vlastnictví bytů, z nichž alespoň jeden byl ve vlastnictví bytového družstva uvedeného v odstavci 1 podle zákona o vlastnictví bytů, nebo
- c) do vlastnictví fyzické osoby, která se vlastníkem bytu nebo nebytového prostoru uvedeného v písmenu a) nebo b) stala na základě převodu nebo přechodu vlastnictví tohoto bytu nebo garáže nebo ateliéru, nebo
- d) do vlastnictví bytového družstva uvedeného v odstavci 1, které zůstalo vlastníkem nepřevedených bytů nebo nebytových prostorů v takovém domě.

(6) Příslušná organizační složka převede bezúplatně spoluvlastnický podíl k pozemku v rozsahu odpovídajícím spoluvlastnickému podílu na společných částech stanovenému podle § 1161 občanského zákoníku do vlastnictví

- a) fyzické osoby, která je vlastníkem jednotky podle § 4 odst. 2 zákona č. 311/2013 Sb., o převodu vlastnického práva k jednotkám a skupinovým rodinným domům některých bytových družstev a o změně některých zákonů,
- b) fyzické osoby, která se vlastníkem jednotky uvedené v písmeni a) stala na základě převodu nebo přechodu vlastnictví této jednotky, nebo
- c) bytového družstva uvedeného v odstavci 1, jestliže toto družstvo zůstalo vlastníkem nepřevedených jednotek uvedených v písmeni a) a na toto družstvo se vztahuje povinnost uvedená v § 5 zákona č. 311/2013 Sb.

(7) K převodům podle odstavců 1 až 6 se schválení podle ustanovení § 22 odst. 4 až 7 nevyžaduje.

(8) Jestliže k pozemku uvedenému v odstavci 5 nebo 6 nebo k části tohoto pozemku vzniklo věcné břemeno podle § 21 odst. 5 a 6 zákona o vlastnictví bytů a tento pozemek byl bezúplatně převeden podle odstavce 5 nebo 6, příslušná organizační složka po provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí upustí od vymáhání pohledávky odpovídající náhradě za věcné břemeno k tomuto pozemku nebo jeho části, pokud tato pohledávka dosud trvá; ustanovení § 35 odst. 1 a 2 a § 36 se nepoužijí. Jestliže vlastník bytu nebo nebytového prostoru uvedený v odstavci 5 nebo 6, s nímž příslušná organizační složka uzavřela smlouvu, náhradu nebo její část zaplatil, příslušná organizační složka po provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí vrátí přijatou částku tomuto vlastníkovvi, popřípadě tomu jeho dědici nebo právnímu nástupci, na kterého vlastnictví pozemku přešlo.

Pokud k pozemku tvořícímu jeden funkční celek s bytovým domem, rodinným domem, garáží nebo s domem s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona o vlastnictví bytů (§ 60a) vznikla podle ustanovení § 59 odst. 1 výpůjčka právnické osobě, která není vlastníkem bytového domu, rodinného domu, garáže, domu s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona o vlastnictví bytů ani bytu nebo nebytového prostoru v tomto domě, a tato výpůjčka trvá anebo je-li již pozemek užíván touto právnickou osobou na základě smlouvy uzavřené podle ustanovení § 59 odst. 2, postupuje se podle ustanovení § 60a pouze za podmínky, že se příslušná organizační složka (§ 9 a 11) předem dohodne s uživatelem pozemku na zrušení této výpůjčky nebo jiného užívacího vztahu, popřípadě že tato výpůjčka nebo užívací vztah jinak zanikne.

§ 60c

(1) Příslušná organizační složka převede pozemek tvořící jeden funkční celek se stavbou, nejde-li o stavbu drobnou, za cenu stanovenou vyhláškou č. 393/1991 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění platném k 1. listopadu 1991, do vlastnictví družstva uvedeného v § 18 odst. 1 zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, kterému vznikla podle ustanovení § 59 odst. 1 výpůjčka a které je vlastníkem stavby, a to za podmínky, že výpůjčka dosud trvá a nelze přitom postupovat podle ustanovení § 59 odst. 2 věty druhé. Postup podle věty první se neuplatní u družstva, které je v likvidaci nebo ohledně jehož majetku je vedeno insolvenční řízení. Převod bude proveden k žádosti družstva uvedeného ve větě první, bude-li podána u příslušné organizační složky nejpozději 31. prosince 2003. Neprojeví-li toto družstvo zájem o převod uvedeného pozemku do svého vlastnictví a účastníci užívacího vztahu se nedohodnou ani na jiné smluvní úpravě právního vztahu k uvedenému pozemku podle tohoto zákona, platí o zániku výpůjčky a naložení s uvedeným pozemkem ustanovení § 59 odst. 3.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje obdobně i v případě bytového družstva, jedná-li se o pozemek, ke kterému vznikla tomuto bytovému družstvu výpůjčka podle ustanovení § 59 odst. 1 a tvoří jeden funkční celek se stavbou, která není stavbou drobnou, je ve vlastnictví tohoto bytového družstva a slouží k zabezpečení správy, údržby a oprav bytových domů ve vlastnictví tohoto bytového družstva anebo k zajištění plnění poskytovaných s užíváním bytů ve vlastnictví nebo správy tohoto bytového družstva.

(3) Ustanovením odstavců 1 a 2 není dotčena možnost provést převod bezúplatně za podmínek ustanovení § 22 odst. 3.

§ 61

Smlouvy, jimiž bylo podle čl. II zákona č. 131/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský zákoník a upravují některé další majetkové vztahy, zřízeno právo trvalého užívání pozemku cizím právnickým osobám, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na nájemní smlouvy, pokud bylo původní smlouvou dohodnuto užívání pozemku za úplatu, anebo na smlouvy o výpůjčce, pokud bylo původní smlouvou dohodnuto bezúplatné užívání pozemku.

§ 62

(1) Smlouvy, jimiž byly do 1. ledna 1992 právnickým a fyzickým osobám přenechány za úplatu k dočasnému

užívání nemovité věci nebo jejich části podle § 397 a 398 občanského zákoníku, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na nájemní smlouvy, pokud do uvedeného dne užívací vztahy jimi založené nezanikly anebo nebyly upraveny jinak.

(2) Pokud byla nemovitá věc nebo její část přenechána smlouvou podle odstavce 1 k dočasnému užívání bezúplatně, mění se tato smlouva za podmínek uvedených v odstavci 1 na smlouvu o výpůjčce na dobu určitou jednoho roku. Nedohodnou-li se účastníci užívacího vztahu za podmínek stanovených tímto zákonem jinak, výpůjčka zaniká uplynutím stanovené doby bez náhrady a s nemovitou věcí nebo její částí se naloží podle tohoto zákona.

Převzetí agendy prozatímní správy

§ 63

(1) Přenesená působnost měst Brna, Ostravy a Plzně a městských částí Praha 1 až 15 při výkonu prozatímní správy podle dosavadních předpisů⁷⁴⁾ dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká. Uvedená města a městské části jsou povinny do 6 měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona veškerý majetek, s nímž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nenaložily, předat organizačním složkám příslušným podle § 11 odst. 4.

(2) Předmětem předání podle odstavce 1 budou rovněž všechny uzavřené i neuzavřené spisové materiály a pomůcky operativní evidence k agendě prozatímní správy a další listiny týkající se majetku, jakož i doklady o závazcích souvisejících s předávaným majetkem. O předání pořídí jeho účastníci zápis; přílohou zápisu budou seznamy všech předávaných položek.

(3) Po dobu do předání podle odstavců 1 a 2 jsou uvedená města a městské části oprávněny a povinny v zastoupení státu činit ohledně majetku a souvisejících závazků přiměřeně podle tohoto zákona pouze neodkladné úkony. Prokazatelné a odůvodněné náklady s tím spojené uhradí městu nebo městské části na základě provedeného vyúčtování za stát příslušná organizační složka (§ 11 odst. 4).

(4) Příslušná organizační složka po předání podle odstavců 1 a 2 zajistí, aby u věcí, které se evidují v katastru nemovitostí, byl proveden záznam v katastru. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 2 listinou osvědčující příslušnost přejímající organizační složky.

§ 64

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům, kteří v Praze, Brně, Ostravě a Plzni zajišťují agendu prozatímní správy předávanou podle § 63, mohou přejít na stát v rozsahu dohodnutém mezi příslušnými městy na straně jedné a státem na straně druhé. Jednotlivé dohody musí být písemné a musí v nich být stanoven den přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů.

§ 65

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo financí stanoví vyhláškou

- a) podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas se zřízením organizační složky a náležitosti zřizovací listiny (§ 4 odst. 2),
- b) rozsah údajů potřebných pro účely oznámení vzniku, změny nebo zániku organizační složky (§ 5 odst. 3),
- c) způsob a podmínky vedení operativní evidence majetku (§ 15 odst. 4),
- d) pravidla o náležitostech zápisů, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem a jiného právního jednání (§ 19 odst. 1),
- e) postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby (§ 15 odst. 2, § 19c odst. 3),
- f) postup při zjišťování zájemců o koupi a postup při stanovení podmínek, termínů a kritérií ve výběrovém řízení (§ 22 odst. 1),
- g) podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem a jiného právního jednání (§ 55 odst. 4).

(2) Vláda stanoví nařízením strukturu a rozsah údajů vedených v centrálním registru administrativních budov a termíny pro jejich poskytování, jakož i rozsah a podmínky jejich sdílení (§ 14a odst. 3).

§ 66

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška Federálního ministerstva financí č. 61/1986 Sb., o prozatímní správě národního majetku, ve znění pozdějších předpisů.
2. Vyhláška Federálního ministerstva financí č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů.

§ 67

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

²⁾ Například zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 17 zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

⁵⁾ Čl. 79 odst. 1 Ústavy.

⁷⁾ Čl. 11 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

^{9a)} § 8 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

^{15a)} Zákon č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

¹⁶⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

^{17a)} Například zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ Například ústavní zákon č. 541/1992 Sb., o dělení majetku České s Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku, zákon č. 597/1992 Sb., o zrušení Československého rozhlasu, Československé televize a Československé tiskové kanceláře.

²²⁾ Například § 175u odst. 2 občanského soudního řádu, § 15 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění zákona č. 255/1994 Sb.

²⁴⁾ § 175q odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵⁾ Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

^{28a)} § 124 a 285 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů.

^{28b)} Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1805 ze dne 14. listopadu 2018 o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a příkazů ke konfiskaci.

- ²⁹⁾ § 66 a 102a trestního zákoníku.
- ³⁰⁾ § 346 odst. 1 a § 358a trestního řádu.
- ^{31a)} § 134a odst. 4, § 289 odst. 5 a § 297h odst. 5 zákona č. 104/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ^{31b)} § 134a odst. 3, § 289 odst. 4 a § 297h odst. 3 a 4 zákona č. 104/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ³²⁾ § 13 zákona č. 102/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník.
- ³³⁾ § 116 občanského zákoníku.
- ³⁵⁾ Například § 3 až 7 a 9 až 10a zákona č. 526/1990 Sb.
- ³⁶⁾ Například § 1124 občanského zákoníku.
- ^{38a)} § 9 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 132/2000 Sb.
- ⁴⁰⁾ Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách.
- ⁴¹⁾ § 3 písm. k) vyhlášky č. 137/1998 Sb.
- ^{41a)} § 2 odst. 1 písm. l) stavebního zákona.
- ⁴⁴⁾ § 3 až 7 a 9 až 10a zákona č. 526/1990 Sb.
- ⁴⁵⁾ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).
- ⁴⁸⁾ § 2716 až 2746 občanského zákoníku.
- ⁴⁹⁾ § 2747 až 2755 občanského zákoníku.
- ⁵¹⁾ § 3051 občanského zákoníku.
- ⁵⁶⁾ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ^{57a)} Například vyhláška č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵⁹⁾ Například zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁴⁾ § 580 odst. 1 občanského zákoníku.

- ⁶⁵⁾ Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).
- ^{65a)} Například zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).
- ⁶⁷⁾ § 8 odst. 1 trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁸⁾ Například zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb.
- ⁶⁹⁾ § 31 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 10/1993 Sb.
§ 5 odst. 1 písm. j) zákona č. 425/1990 Sb., ve znění zákona č. 254/1994 Sb.
§ 6 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 139/1995 Sb.
- ⁷⁰⁾ § 26 a násl. zákona č. 18/1997 Sb.
- ⁷¹⁾ § 64 odst. 2 hospodářského zákoníku.
- ⁷²⁾ § 64 odst. 3 hospodářského zákoníku.
- ⁷³⁾ § 65 odst. 3 hospodářského zákoníku.
- ⁷⁴⁾ § 761 odst. 1 obchodního zákoníku.
- ⁷⁵⁾ § 3 odst. 2 zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky.
§ 3 odst. 2 zákona č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky.
- ⁷⁶⁾ Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění zákona č. 220/2000 Sb.
- ⁷⁷⁾ Například zákon č. 113/1993 Sb., o Fondu dětí a mládeže, ve znění zákona č. 220/2000 Sb., zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky.
- ⁷⁹⁾ § 20 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku.
- ⁸⁰⁾ § 67 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
§ 36 zákona č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze.
- ⁸¹⁾ § 761 odst. 2 obchodního zákoníku.
- ⁸²⁾ Čl. III bod 4 zákona č. 98/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje hospodářský zákoník.

⁸³⁾ § 876 odst. 1 občanského zákoníku.

⁸⁴⁾ § 659 a násl. občanského zákoníku.

⁸⁵⁾ § 21 odst. 4 zákona č. 72/1994 Sb., ve znění zákona č. 103/2000 Sb.

⁸⁶⁾ § 3 písm. c) vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.

⁸⁷⁾ § 10 odst. 2 vyhlášky č. 137/1968 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě.

⁸⁸⁾ Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁹⁾ § 38 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

⁹⁰⁾ § 1257 odst. 2 občanského zákoníku.

⁹¹⁾ § 3023 občanského zákoníku.

⁹²⁾ § 1029 až 1036 občanského zákoníku.

⁹³⁾ § 2307 odst. 1 občanského zákoníku.

⁹⁴⁾ § 1895 odst. 1 občanského zákoníku.

⁹⁵⁾ Například § 1743 odst. 1 občanského zákoníku.

⁹⁶⁾ § 19 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁷⁾ § 135, 290 a 297l zákona č. 104/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁸⁾ Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁹⁾ § 12 písm. c) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon.

¹⁰⁰⁾ § 11 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon.

¹⁰¹⁾ § 11 odst. 2 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon.